

HARMONOGRAM JARNÉHO ZBERU VEĽKOROZMERNÉHO ODPADU V PETRŽALKE STR. 8

PETRŽALKA OSLÁVILA FAŠIANGY TRADIČNÝM MAŠKARNÝM PLESOM

str. 23

Účastníci plesu prejavili veľkú dávku fantázie – pri výbere masiek, aj pri tanci. | Foto: Ivana Vrabľová

AKÁ BUDE PETRŽALKA O SEDEM ROKOV?

Vlani v októbri schválili petržalskí poslanci Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja Petržalka 2023-2029.

Ak si myslíte, že ide o formálny dokument, ktorého čítaním netreba strácať čas, ste na omyle. V podstate totiž ide o najkomplexnejšiu správu o Petržalke – jej minulosti, súčasnosti i budúcnosti.

Príprava PHSR trvala od mája 2022 do októbra 2023, podieľalo sa na nej viac ako šesťdesiat odborníkov ako z jednotlivých oddelení a referátov miestneho úradu, zástupcovia kľúčových petržalských

organizácií; tak expertov z radov verejnosti, nezriadovanej kultúry, neziskového sektora – a v neposlednom rade obyvatelia a obyvateľky Petržalky. Tí svoje priority vyjadrili najmä vyplnením dotazníka a pripomienkami k „beta“ verzii plánu. Dôležité je dodať, že petržalský plán nadväzuje na plány Bratislavskej župy a hlavného mesta.

Zistíte viac o tom, prečo je PHSR pre samosprávu potrebný, ale aj o tom, s akými projektami Petržalka v období siedmich rokov počíta.

STR. 12 – 13

PETRŽALSKÍ ÚRADNÍCI MEDZI NAMI

Sociálna výdajňa tak trochu pripomína malé dedinské potraviny. Mnohí klienti – ako sa tu nazývajú zákazníci – sa s personálom poznajú a chodia si nielen po chlieb, mliečne výrobky či krkovičku, ale aj po potravu duchovnú. O milé slová tu vďaka zhovorčivej vedúcej nie je núdza.

STR. 4 – 5

KRESLO AKO KRÍŽOVKA

Jeho najslávnejšie kreslo T2403 sa vyrábalo takmer štyridsať rokov. Dotváralo interiér množstva českých a slovenských úradov, inštitúcií, ba dostalo sa dokonca do legendárnej funkcionalistickej vily Tugendhat v Brne. Významný dizajnér Viliam Chlebo, hrdý Petržalčan.

STR. 16 – 17

BEZ PLYNU, ELEKTRINY A KANALIZÁCIE

Prekladateľka Lýdia Poórová sa do Petržalky prisťahovala s rodičmi v roku 1947. Ako si spomína na časy, keď bola mestská časť len obcou na druhom brehu Dunaja?

STR. 20 – 22

PETRŽALSKÝ PARKOVACÍ SYSTÉM SA ROZŠÍRIL O ZÓNU HÁJE 1

S rozširovaním **bezplatných rezidentských zón** petržalská samospráva pokračuje aj tento rok. V polovici januára zamestnanci Oddelenia správy verejných priestranstiev osadili zvislé dopravné značenie v ďalšej časti

Petržalky, konkrétne **Háje 1 Juh** – teda na uliciach Ambroseho, Bradáčova, Dudova, Rovniankova a Hrobáková. Petržalka takto nadviazala na zónu Háje 1 Sever (Gessayova, Osuského, Nám. Hraničiarov), ktorá bola spustená už v minulom roku – vytvorila sa tak nová ucelená zóna **Háje 1**.

Háje 1 sú súčasťou Petržalského parkovacieho systému (PPS) od 22. januára 2024. Parkovanie vozidiel je povolené len vo vyzna-

čených **modrých parkovacích boxoch**. Kým prvé dva týždne fungovania novej zóny boli vodiči na nesprávne parkovanie len upozorňovaní, od začiatku februára už môžu príslušníci Mestskej polície motoristov a motoristky za tento priestupok sankcionovať.

Zaregistrujte sa a parkujte bezplatne

Petržalský parkovací systém funguje na zelenom sídlisku od roku 2019, aktuálne sú zazónované lokality Dvory 1, 2, 3, sídlisková časť Starej Petržalky, Lúky 6 Sever a Háje 1.

Do PPS sa môže zaregistrovať každý obyvateľ a obyvateľka s trvalým pobytom v Petržalke, registráciu je možné zrealizovať

pohodlne na webovej stránke **PARKOVANIEVPETRZALKE.sk/registracia/**

Nerezidenti môžu v zónach PPS parkovať bezplatne po zaregistrovaní do mobilnej aplikácie **URBI – Cestovanie vo vrecku**.

V prípade otázok kontaktujte mestskú časť Bratislava-Petržalka prostredníctvom mailu: **PARKOVANIE@PETRZALKA.SK**.

Nepomýľte si PPS s mestským PAAS-om

Okrem Petržalského parkovacieho systému v niektorých častiach Petržalky funguje aj **mestský parkovací systém PAAS**, ktorý na rozdiel od PPS **nie je bezplatný** a parkovacie miesta sú vyznačené **bielymi čiarami**.

Hlavné mesto v septembri 2023 spustilo **regulovanú zónu PAAS** v časti Dvory V, VI, v lokalite ohraničenej ulicami Rusovská cesta, Einsteinova a Panónska cesta a v časti Hájov – v okolí Šustekovej ulice. Nadviazalo tak na susednú zónu Dvory IV, kde platí systém regulovaného parkovania PAAS od začiatku roka 2022. Všetky tieto časti tvoria jednu PAAS zónu, čo znamená, že PAAS rezidentská parkovacia karta je platná v celej regulovanej oblasti PE1. Informácie o doprave a parkovaní v Petržalke sú dostupné aj na webe **mestskej časti PETRZALKA.sk/doprava**.

Silvia Šimeková

POSLANCA SABA NAHRADÍ PÄTOPRSTÁ

Do petržalského zastupiteľstva sa vrátila **Elena Pätoprstá**. Na poslaneckom poste nahradila **Michala Saba** (Progresívne Slovensko), ktorý sa mandátu miestneho a bratislavského mestského poslanca vzdal krátko po tom, ako bol v parlamentných voľbách 2023 zvolený za poslanca Národnej rady Slovenskej republiky (NR SR). „*Nadalej budem vykonávať mandáty poslanca BSK a poslanca NR SR,*“ povedal Sabo pre TASR.

Mestská časť Petržalka zverejnila oznámenie o nastúpení náhradníka už v decembri 2023. V zmysle zákona o podmienkach výkonu volebného práva platí, že ak zanikol mandát poslanca zastupiteľstva, nastupuje ako náhradník kandidát, ktorý získal najväčší počet platných hlasov v danom volebnom obvode – v tomto prípade Pätoprstá.

Pätoprstá pôsobila v petržalskom zastupiteľstve v rokoch 2010 až 2022, vo volebnom období 2018-22 bola vicežupankou Bratislavského samosprávneho kraja a mestskou poslankyňou. V roku 2018 sa uchádzala o post starostky Petržalky.

Rovnako ako Michal Sabo sa venuje najmä zeleným témam.

Martina Štefániková

Michal Sabo si ponechal mandáty poslanca BSK a Národnej rady SR. | Foto: Idea Production

Elena Pätoprstá pôsobila v petržalskom zastupiteľstve v rokoch 2010 až 2022. | Foto: Archív E. P.

PODĽA ÚDAJOV PETRŽALSKEJ MATRIKY OBYVATEĽOV PETRŽALKY VLANI UBUDLO

V roku 2023 malo trvalý pobyt v mestskej časti **116 343 obyvateľov a obyvateľiek**. V porovnaní s údajmi petržalskej matriky z roku 2022 ide o **pokles o 370 obyvateľov** (v roku 2022 mala matrika prihlásených na trvalý pobyt 116 713 ľudí).

V minulom čísle Našej Petržalky bol teda nesprávny údaj o náraste o takmer 3 500 obyvateľov – a neoprávnený dôvod na radosť zo stúpajúceho počtu Petržalčanov. Chyba vznikla porovnaním aktuálneho počtu obyvateľov s číslom, ktoré vzišlo **zo sčítania obyvateľov v roku 2021** (a nie s údajom z matriky), a to bolo podstatne nižšie. Podľa sčítania mala Petržalka v roku 2022 „len“ 114-tisíc obyvateľiek a obyvateľov, údaje matriky však hovoria až o počte 116 713 ľudí.

Martina Štefániková

DOSTAVBA ELEKTRICHOVEJ TRATE SA OPÄT KOMPLIKUJE

Pôvodne mala byť dostavaná koncom roka 2023, najnovšie bratislavský magistrát pre agentúru TASR pripustil, že predĺženie električkovej trate naprieč Petržalkou do Janíkovho dvora možno nebude dobudované ani v novom termíne, teda 30. septembra 2024. Starosta Petržalky **Ján Hrčka** je dokonca presvedčený, že električka nezačne po novom úseku premávať skôr ako v roku 2025.

„Nadalej platí, že robíme všetko preto, aby projekt predĺženia električkovej trate v Petržalke bol hotový čo najskôr, avšak garantovať konkrétny termín sa dnes jednoducho nedá,“ povedal pre TASR hovorca hlavného mesta **Peter Bubla**.

Prehnane optimistické

Hrčka hovorí, že termíny ukončenia projektu električkovej trate komunikované hlavným mestom sú od začiatku prehnane optimistické „a nesedia s tým, čo vidím reálne v teréne a čo mi jednoduché prepočty ukazujú. Nedávne vyjadrenie mesta, že garantovať termín ukončenia projektu sa nedá, mi značí, že magistrát nevie ani len odhadnúť termín spustenia električky do prevádzky, čo pri najväčšej investícii v histórii Bratislavy za cca 100 miliónov eur považujem za problém. Otázne však je, o aký problém ide – či

len magistrát nechce byť opakované dopytovaný na termíny, alebo má vážnejšie dôvody, prečo týmto spôsobom komunikuje.“

Ak nastali komplikácie, Hrčka chce vedieť, čo sa stalo a ako mesto problém rieši. Pripomína, že projekt prináša obyvateľom a návštevníkom mestskej časti aj viaceré dopravné obmedzenia a „z Petržalky je jedno veľké stavenisko“, uviedol pre TASR.

Keďže pravidelné zverejňovanie informácií o počte strojov a ľudí pracujúcich na predĺžení trate by bolo podľa magistrátu pre hlavné mesto časovo náročné, mestská časť na to zamestnala jedného pracovníka, ktorý situáciu denne eviduje. „Údaje z posledných kontrol hovoria o tom, že stavba už mesiac stojí. Rozumiem, že boli sviatky, ale mesiac je dlhá doba,“ odkazuje Hrčka s tým, že vyvíjať tlak i hľadať alternatívne riešenia musí v prvom rade hlavné mesto ako zhotoviteľ a poberateľ nenávratného finančného príspevku, píše TASR.

Počasie aj nevybuchnutá munícia

Magistrát argumentuje, že rýchlosť stavby ovplyvňuje veľa faktorov, s ktorými sa

na začiatku nedalo počítať. Či už je to vypuknutie vojny na Ukrajine a s tým spojená kríza s vysokými cenami stavebných materiálov, ale napríklad aj odkrytie protitankovej steny a nález nevybuchnutej munície. Paradoxne, na túto skutočnosť však už tri roky pred nálezom upozorňovali členovia združenia Bunkre.

„Keď mesto na prelome rokov 2020/21 predstavilo plán na predĺženie električkovej trate v Petržalke, začali sme podnikat' kroky na záchranu a obnovu tohto palebného objektu. Napriek tomu, že Pamiatkový úrad uložil stavebníkovi povinnosť zachovať objekt v plnom rozsahu, projektant novej električkovej trate tieto skutočnosti úplne odignoroval a novú trasu naprojektoval rovno cez palpost,“ uvádza združenie na facebooku.

Stavba predĺženia električkovej trate so siedmimi zastávkami a dĺžkou 3,9 kilometra sa začala v novembri 2021. Pôvodne mala byť dokončená koncom roka 2023, zatiaľ posledný termín hovorí o konci septembra 2024. Plánovaný rozpočet 75 miliónov medziasom narástol na 100 miliónov eur.

TASR, Martina Štefániková

PETRŽALKA ZAKÚPIA AUTOMATICKÉ DEFIBRILÁTORY

Defibrilátory v tejto kategórii sú konštruované tak, aby s nimi mohol poskytnúť prvú pomoc aj laik.

Automatizovaný externý defibrilátor (AED) je zariadenie, ktoré pomocou elektrického šoku obnovuje normálny rytmus srdca. Tento život zachraňujúci prístroj však nemusia obsluhovať len doktori alebo zdravotníci. Čoraz viac sa stáva bežnou súčasťou verejných priestorov.

Výnimkou nie je ani najľudnatejšia samospráva, ktorá ešte vlani zakúpila desať externých defibrilátorov v rámci dotačného programu IROP, konkrétne projektu Zníženie dopadov koronavírusu a ochrana verejného zdravia – Hlavné mesto SR Bratislava podporeného cez minis-

terstvo zdravotníctva a ministerstvo investícií, regionálneho rozvoja a informatizácie. Tie teraz postupne osádza na vytypovaných miestach v priestoroch svojich kultúrnych, športových, sociálnych, školských zariadení aj miestnom úrade.

Najnovšie pribudli dva v oboch petržalských domoch kultúry – Lúky a Zrkadlový háj. Ďalšími budú čoskoro disponovať aj Domovy sociálnych služieb na Vavilovovej a Mlynarovičovej, Petržalská plaváreň, Športová hala Gercenova, Bytový dom na Medvedovej, Materská škola Fialová v Slnecniciach, Bufet Šutrovka na Draždiaku a petržalský miestny úrad v Technopole.

Všetky defibrilátory sú osadené na stenách v interiéri a sú ľahko rozpoznateľné – majú výraznú zelenú farbu, logo mestskej časti a tri základné pokyny ako postupovať v prípade ohrozenia života.

„Lokality boli vybrané s prihliadnutím na možné riziko úrazu, ktoré vzniká najmä v miestach s najväčšou fluktuáciou ľudí, teda tam, kde môže byť defibrilátor najviac nápomocný,“ hovorí **Daniela Gáliková** z referátu projektového riadenia, ktoré obstaranie defibrilátorov zastrešovalo.

Samospráva nevyklučuje, že do budúca sieť AED rozšíri aj v iných lokalitách. Hoci je ich použitie vďaka zvukovej signalizácii užívateľsky nenáročná a zvládne ho aj laik, nie každý vie v stresovej situácii pri záchrane života zareagovať správne.

Po otvorení boxu defibrilátor „zapípa“ a okamžite začne navigovať človeka, ktorý ho obsluhuje. Treba len pozorne počúvať pokyny. | Foto: Ivana Vrablová

Miesta s AED v Petržalke by mali čoskoro pribudnúť aj na interaktívnej mape z dielne Operačného strediska záchranej zdravotnej služby.

Mária Halašková

PETRŽALSKÍ ÚRADNÍCI MEDZI NAMI: MIESTO, KAM SA CHODÍ PO JEDLO A ĽUDSKOSŤ

Len štyri mestské časti v Bratislave pomáhajú núdznym aj prostredníctvom Sociálnej výdajne. Jednou z nich je aj Petržalka.

Peržalská sociálna výdajňa začala fungovať v auguste 2011. Tí, ktorí ju potrebujú, ju nájdu na terase v paneláku na Rovniankovej 12. Pre sociálne znevýhodnených obyvateľov a obyvateľky s trvalým pobytom v mestskej časti tu majú dvere vždy otvorené – teda, pravdaže, v čase „výdajných“ hodín, čo znamená každý pracovný deň od jedenástej do jednej poobede.

Aktuálne vo výdajni pracujú dvaja zamestnanci: ostrieľaný harcovník **František Verešpej**, naturalizovaný Petržalčan pôvodom z východného Slovenska, pomáha sociálne znevýhodneným obyvateľom najľudnatejšieho sídliska žiť dôstojný život už jedenásť rokov. Jeho štebotavá kolegyňa, **Adriana Danielová**, prestúpila zo svojho vtedajšieho pôsobiska, petržalského Kauflandu, do Sociálnej výdajne pred dvoma rokmi.

TISÍC KILOMETROV MESAČNE

Sociálna výdajňa tak trochu pripomína malé dedinské potraviny. Mnohí klienti – ako sa tu nazývajú zákazníci – sa s personálom poznajú a chodia si nielen po chlieb, mliečne výrobky či krkovičku, ale aj po potravu duchovnú. O milé slová tu vďaka zhovorčivej Adriane nie je núdza. A ani o rady – napríklad, čo uvariť z potravín, ktoré si tu

klienti zakúpia. „Každý večer si kvôli tomu hľadám recepty na Youtube a na internete. Takto som našla napríklad štrúdlu z tortily – odporúčam ju najmä keď máme tvaroh alebo jablká. Stačí ich zabaliť do tortíl a dať na chvíľu zapieť,“ prezrádza so smiechom.

Denná rutina je tu prakticky nemenná. „Ja sa snažím prísť čo najskôr, tak okolo siedmej, aby som mohol čo najskôr začať navážať tovar,“ približuje Verešpej. „Najskôr z Terna doveziem pečivo, potom idem do Metra – to je náš hlavný zásobovač – a potom sa už začneme pripravovať na výdaj.“

Poobede obehá ešte Tesco a ďalšie obchody a vyzdvihne potraviny, prípadne drogeriu. Takto sa to opakuje deň čo deň, za mesiac najazdí v priemere tisíc kilometrov.

Verešpej sa nestará len o to, aby boli regály, pult a chladiaci box vždy plné voňavého pečiva, ovocia, zeleniny, jogurtov či mäsa. Ak je treba, dokáže zastúpiť kolegyňu aj za pultom. Priznáva však, že je skôr mliekvejší typ.

Danielová sa smeje, že by mali urobiť klonovací stroj a a Fera "vyklonovať". Chváli ho, že je spoľahlivý, skúsený a ochotný. „Ale už cítim, že roky pribúdajú, za ten čas, čo som tu, som sa nanosil tony a tony tovaru. Myslel som, že po šesťdesiatke začnem mladnúť, ale nestalo sa,“ žartuje a dodáva, že nikdy nerobil ľahko. Predtým sa totiž venoval stavbarine.

Tím zamestnancov petržalskej Sociálnej výdajne Adriana Danielová a František Verešpej. Foto: Ivana Vrablová

MIERA DISKRÉTNOSTI

O jedenástej už pred výdajňou čakajú ľudia, ktorí sú na ten-ktorý deň objednaní.

Systém objednávania na konkrétny termín funguje iba pár rokov, predtým chodili klienti po tovar kedykoľvek a nakupovať mohli hoci aj každý deň. Kovidová pandémia, ale najmä kríza, ktorú vyvolala vojenská agresia Ruska na Ukrajinu, výrazne oklieštili množstvo tovaru dodávaného do sociálnych výdajní naprieč Slovenskom. Tovar zdražel, objednávalo sa ho menej, takže zostatky, o ktoré sa mohli podeliť so sociálne slabšími reťazce zapojené do systému pomoci prostredníctvom Potravinovej banky, boli menšie. „Mali sme úbytok až 60 - 70 percent potravín,“ priznáva Danielová, no jedným dychom dodáva, že každý jeden klient

výdajne si odnesie pri nákupe dostatok jedla na celý týždeň.

Klienti vstupujú do výdajne po jednom, maximálne po dvoch. „Je to tak trochu opatrenie na to, aby si nezávideli, ale chceme zachovať aj istú mieru diskretnosti,“ objasňuje Danielová. S výnimkou kovidových čias, kedy klienti dostávali vopred pripravené balíčky, si teraz môžu sami vybrať, čo sa im do kuchyne hodí, na čo majú chuť, čo potrebujú. „Každý má rád niečo iné, nebudeme ich nútiť, aby si brali, čo nechcú,“ vraví Danielová a dodáva, že mnohí zákazníci sú napriek (alebo práve preto?) nedostatku skromní. „Samí povedia – viete čo, nedávajte mi tak veľa, nechajte iným, mne stačí aj toto. Koľkokrát som až dojatá.“

NÁKUP ZA BODY

V súčasnosti je v Sociálnej výdajni zaevidovaných sedemdesiatpäť ľudí. To, či majú na takúto formu pomoci od mestskej časti

nárok, posudzuje sociálne oddelenie na základe presne určených kritérií – patrí k nim napríklad aj výška mesačného príjmu.

„Každého polroka musia prísť na úrad, kde kolegovia zisťujú, či sa zmenili skutočnosti – zlepšili alebo naopak zhoršili, ale napríklad aj to, či sa tí ľudia snažia niekam posunúť,“ vysvetľuje Danielová.

Väčšinu klientov sociálnej výdajne tvoria starí, osamelí ľudia a invalidní dôchodcovia.

TÉMA Ich príjem by sotva vystačil na to, aby mohli nakupovať v „bežnom“ obchode. „Máme však aj osamelé matky či rodiny s viacerými deťmi – zvyčajne s tromi, ale jedna rodinka ich má dokonca päť,“ hovorí Danielová.

V Sociálnej výdajni sa nakupuje za „body“ – výška kreditu sa rôzni, body sa pridelujú na základe zásad pomoci (presné znenie nájdete na webovej stránke [PETRZALKA.sk/vydajna](https://www.petrzalka.sk/vydajna)).

„Klienti majú čipovú kartu – tá ostáva u nás, keďže sa nám predtým často stávalo, že ju stratili alebo zabudli,

takto je to bezpečnejšie. Body odrátame po skončení výdaja,“ vysvetľuje Danielová.

Pribúdajú klienti vzhľadom na komplikované časy väčším tempom? Podľa Danielovej ani nie, za mesiac dostanú v priemere troch nových zákazníkov.

„Niežby ľudia pribúdali, ale skôr je to tak, že neubúdajú, potrebujú túto pomoc dlhšie,“ upresňuje.

CUKOR, KÁVA, OLEJ

To, aký tovar bude na výber, zamestnanci dopredu nevedia a ani to, koľko ho bude. „Sme závislí od toho, koľko a čo nám darujú. Nikdy to dopredu nevieme. Je to tak trochu mačka vo vreci,“ krčí ramenami Verešpej. Danielová dodáva, že veľkou pomocou je realizácia nákupov hrađených z rozpočtu sociálneho oddelenia, ktorý im umožnil nakúpiť potraviny, aké z reťazcov nedostávajú. „Hlavne je to káva, olej, cukor, maslo a také veci, ktoré sú v obchodoch drabé.“

Od tejto pomoci – ktorá bude pravidelná – sa odvíja aj zaujímavá aktivita, ktorú sa vo výdajni chystajú zrealizovať v najbližšom čase. „Pripravujeme dotazník. Ľudia si v ňom označia, čo by v daný mesiac najviac potrebovali a my to zabezpečíme. Teda okrem vajec. Mrzí nás to, lebo sú drabé, ale nemáme tu na to potrebné chladničky,“ vysvetľuje Danielová.

NENECHAŤ SA ROZHODIŤ

Aj keď sa občas stane, že niektorý klient príde mierne podgurážený, incidenty tu nezažili. Danielová sa smeje, že na nevychovaných zákazníkov vie byť aj prísna – a, paradoxne, oni to vraj ocenia a na druhý raz už svoj prešľap nezopakujú.

„Ale také niečo sa stane zriedka. Skôr máme milé zážitky, určite je tu viac pozitívneho ako negatívneho. Stačí už to, že chodia klienti usmíati, milí, niekedy nám dokonca prinesú kvety.

Máme tu jedného džentlmena, ktorý sa vždy opýta, ako sa máme, ako sme strávili víkend. Sú naozaj ľudia, ktorých keď vidíte vonku, normálne sa tešíte,“ vraví Danielová.

Čo je na práci v Sociálnej výdajni najťažšie? „Hlavne udržať psychiku v pohode, lebo klienti niekedy prídu nabnevaní. Ale nesmiete sa nechať rozchodiť, musíte otočiť ten zlý bod, povzbudiť ich, spýtať sa, čo sa stalo, pomôcť im nájsť dôvod, prečo sa im to stalo – a často sa ukáže, že išlo len o hlúposť. Takže sme tu tak trochu aj psychológovia,“ hovorí Danielová.

„Ja často hovorím – človek nikdy nevie, čo sa stane. Aj ja sa môžem ocitnúť na druhej strane barikády, takže som rád, že pomáhamo. Narobíte sa, ale viete, že to má zmysel,“ uzatvára Verešpej.

Martina Štefániková

INZERCIA

MOŽNO HĽADÁME PRÁVE TEBA NA POZÍCIU

RIADITEĽ/KA KULTÚRNYCH ZARIADENÍ PETRŽALKY

Mestská časť
BRATISLAVA-PETRŽALKA

kzp
KULTÚRNYCH ZARIADENÍ
PETRŽALKA

praca@petrzalka.sk

f i g t i n v e
@bratislavapetrzalka

HĽADÁME ČLENOV OKRSKOVÝCH KOMISIÍ PRE VOĽBY PREZIDENTA

Najväčšie sídlisko rovnako ako zvyšok Slovenska čakajú opäť volebné víkendy. Voľba prezidenta republiky sa uskutoční v sobotu 23. marca 2024, prípadné druhé kolo v sobotu 6. apríla 2024.

Petržalka otvorí volebné miestnosti vo všetkých lokalitách zeleného sídliska vrátane Slnecník a do okrskových komisií bude potrebovať takmer 300 členov na zabezpečenie bezproblémového priebehu volebného dňa, ako aj sčítavania hlasov.

Okrem delegovaných členov politických strán hľadá Petržalka členov aj z radov verejnosti, a to cez jednoduchý webový formulár na adrese [VOLBY.PETRZALKA.SK](https://volby.petrzalka.sk).

Cez formulár za niekoľko minút vyplníte vaše údaje potrebné pre vyplatenie odmeny, ako aj preferovanú lokalitu, do ktorej by ste chceli byť zaradení.

Odmena za členstvo v komisii je **69 € v čistom + celodenné stravné** a, samozrejme,

dobry pocit, že prispějete k zabezpečeniu demokratických procesov a prejavíte vašu občiansku angažovanosť.

Člen volebnej komisie musí mať **minimálne 18 rokov**, trvalý pobyt v rámci SR (nemusí byť priamo v Petržalke) a spôsobilosť na právne úkony.

Mestská časť sa zaregistrovaným záujemcom ozve po 20. februári a oznámi im, či boli zaradení do volebnej komisie alebo zatiaľ ostávajú v zozname náhradníkov a budú môcť byť povolaní do komisie v priebehu marca či začiatkom apríla. Všetkým záujemcom vopred ďakujeme za pomoc.

Alžbeta Neuschlová
referát organizačných vecí

AKO SI VYBAVIŤ HLASOVACÍ PREUKAZ: POZOR NA DÔLEŽITÉ TERMÍNY

Volič, ktorý má trvalý pobyt na území Slovenskej republiky a v deň konania volieb **nebude môcť voliť v mieste svojho trvalého pobytu** vo volebnom okrsku, v ktorého zozname voličov je zapísaný, môže požiadať obec svojho trvalého pobytu o **vydanie hlasovacieho preukazu**.

Obec na základe žiadosti voličovi vydá hlasovací preukaz a zo zoznamu voličov ho vyčiarke s poznámkou o vydaní hlasovacieho preukazu. Hlasovací preukaz oprávňuje na zápis do zoznamu voličov v ktoromkoľvek volebnom okrsku.

Vedúca referátu organizačných vecí **Alžbeta Neuschlová** pritom upozorňuje, že „obyvatelia s trvalým pobytom v mestskej časti Bratislava-Petržalka majú po prvý raz možnosť požiadať o hlasovací preukaz aj pohodlne – prostredníctvom jednoduchého online formuláru na webe [VOLBY.PETRZALKA.SK](https://volby.petrzalka.sk)“.

Volič môže požiadať o vydanie hlasovacieho preukazu:

- **osobne** v úradných hodinách, najskôr **7. februára 2024** a najneskôr **22. marca 2024** do 12:00 (pre 1. kolo volieb) a najskôr **5. apríla 2024** do 12:00 (pre 2. kolo volieb) na adrese Miestny úrad Petržalka, Kutlíkova 17, Bratislava. Obec vydá hlasovací preukaz bezodkladne.

Pondelok 8:00 – 12:00 13:00 – 17:00

Utorok 8:00 – 12:00 13:00 – 14:00

Streda 8:00 – 12:00 13:00 – 16:30

Štvrtok 8:00 – 12:00 13:00 – 14:00

Piatok 8:00 – 12:00

- **v listinnej forme** tak, aby žiadosť o vydanie hlasovacieho preukazu bola doručená obci **najneskôr 4. marca 2024** (pre 1. kolo volieb) a **najneskôr 14. marca 2024** (pre 2. kolo volieb) na adrese Miestny úrad Petržalka, Kutlíkova 17, Bratislava.
- **elektronicky** na mailovej adrese podatelna@petrzalka.sk tak, aby žiadosť o vydanie hlasovacieho preukazu bola doručená obci **najneskôr 4. marca 2024** (pre 1. kolo volieb) a **najneskôr 14. marca 2024** (pre 2. kolo volieb),
- **elektronicky** cez jednoduchý formulár na webe [VOLBY.PETRZALKA.SK](https://volby.petrzalka.sk).

Žiadosť musí obsahovať údaje o voličovi:

- meno a priezvisko,
- rodné číslo,
- štátnu príslušnosť,
- adresu trvalého pobytu (obec, ulica, súpisné a orientačné číslo domu),
- korešpondenčnú adresu, na ktorú obec doručí hlasovací preukaz.

V žiadosti musí byť jasne uvedené, či volič žiada o hlasovací preukaz na obe kolá volieb alebo iba na 1. kolo alebo iba na 2. kolo volieb.

- **prostredníctvom osoby splnomocnenej žiadateľom** možno požiadať o vydanie hlasovacieho preukazu v úradných hodinách **najneskôr 22. marca 2024** do 12:00 (pre 1. kolo volieb) a najneskôr **5. apríla 2024** do 12:00 (pre 2. kolo volieb) na adrese Miestny úrad Petržalka, Kutlíkova 17, Bratislava. **Žiadosť musí obsahovať údaje o voličovi:**
 - meno a priezvisko,
 - rodné číslo,
 - štátnu príslušnosť,
 - adresu trvalého pobytu (obec, PSČ, ulica, číslo domu).

Obec zašle hlasovací preukaz voličovi na adresu jeho trvalého pobytu, prípadne na inú adresu, ktorú uviedol vo svojej žiadosti. Obec zašle voličovi hlasovací preukaz doporučenou zásielkou „Do vlastných rúk“.

Ak volič v písomnej alebo elektronickej žiadosti uvedie, že hlasovací preukaz **prevezme iná osoba**, musí v žiadosti uviesť jej meno, priezvisko a číslo občianskeho preukazu. Táto osoba je povinná prevziať hlasovací preukaz potvrdiť svojím podpisom.

Martina Štefániková

REZERVUJTE SI TERMÍN VO VYNOVENEJ ŠPORTOVEJ HALE PROKOFIEVOVA

Mestská časť Bratislava-Petržalka ponúka na prenájom vnútorné priestory v zrekonštruovanej športovej hale na Prokofievovej ulici za prijateľné ceny. Na výber sú rôzne druhy športových aktivít.

V zrekonštruovanej hale na Prokofievovej sú k dispozícii dve telocvične. | Foto: Ivana Vrabľová

Počtom obyvateľov najväčšia bratislavská mestská časť momentálne kladie najväčší dôraz na rozvoj športovej infraštruktúry. Nielen, že na ňu vyčlenila z tohtoročného rozpočtu veľký obnos financií, ale pokračuje aj v rozbehnutých projektoch z vlaňajška. Medzi nimi dominuje najmä výstavba **Multifunkčnej športovej haly Pankúchova** a rekonštrukcia existujúcej **haly Prokofievova**.

Tá prešla už v decembri 2023 prvou fázou obnovy, ktorá zahŕňala kompletnú výmenu strechy, úspornejšie okná a vchodové dvere. Kompletnej rekonštrukcie sa dočkala

veľká i malá telocvičňa vrátane podlahy, obkladov a pridali sa i ochranné siete na okná. Teraz halu čaká druhá fáza obnovy, v ktorej bude mestská časť pracovať na obnove šatní a vonkajšieho plášťa budovy.

Výhodné ceny

Vnútorné priestory haly sú však už teraz plne funkčné a pripravené na to, aby slúžili svojmu hlavnému účelu – športovaniu. Mestská časť preto aktuálne ponúka prenájom budovy tak pre skupiny, ako aj jednotlivcov, ktorí majú na výber

rôzne druhy športov: **stolný tenis, basketbal, volejbal, bedminton** či **futsal**.

„K dispozícii sú dve telocvične, ktoré ponúkame za prijateľné ceny – veľkú za 50 eur na hodinu a malú za 25 eur na hodinu. Úbrada je možná len na základe vystavenej faktúry,“ informuje koordinátorka samosprávnych podujatí z referátu kultúry a športu petržalského miestneho úradu Mária Faktorová, ktorá dodáva, že rezervovať obe miestnosti je, samozrejme, možné aj na dlhšie ako jednu hodinu.

Vstup do haly cez QR kód

Priestory haly sú už teraz vybavené piatimi stolmi na stolný tenis, až 10 basketbalovými košími či sieťou na volejbal a bedminton.

„V malej telocvični sú na stenách aj zrkadlá, ktoré poslúžia záujemcom o kurzy tanca, baletu, jogy a iných skupinových cvičení,“ dopĺňa Faktorová.

Všetky možnosti športového vyžitia, ako aj dostupnosť voľných termínov si stačí u nej overiť prostredníctvom mailovej adresy **SHPROKOFIEVOVA@PETRZALKASPORTUJE.SK** alebo telefonicky na čísle **0947 487 212**, a to počas pracovných dní v čase od 8:00 do 17:00.

Po úspešnom zarezervovaní konkrétneho termínu najneskôr 24 hodín pred športovým výkonom dostane prihlásený klient do mailovej schránky príslušný QR kód určený na vstup do haly spoločne s ďalšími pokynmi a pravidlami.

Mária Halašková

VAŠA POULIČNÁ LAMPA NEFUNGUJE? NAHLÁSTE TO CEZ NOVÝ PORTÁL

V systéme osvetlenia hlavného mesta Bratislava je v súčasnosti viac ako 45-tisíc svetiel, veľká časť z nich rozjasňuje aj Petržalku.

Ak sa však vaša ulica ponorila vinou nefunkčného osvetlenia do tmy, vďaka novému systému nahlasovania porúch môže mestský podnik **Technické siete Bratislava, a. s.** (TSB) vyriešiť tento problém rýchlejšie a efektívnejšie.

Elektronický formulár nájdete na webovej stránke **TSB.SK**, po jej otvorení stačí kliknúť na tlačidlo **Nahlásiť podnet**. Na mapovej

aplikácii sa zobrazia najprv svetelné body, po kliknutí na vybraný bod na mape a následne na tlačidlo **Nahlásiť podnet** sa otvorí nové okno vybraného svetelného miesta s číslom „vašej“ pouličnej lampy (to si môžete overiť na stojane svetelného stĺpu), formulárom a ďalšími možnosťami popisu poruchy.

Svetelné miesta, ktoré nenájdete na mape, s najväčšou pravdepodobnosťou nepatria pod správu TSB. Ide zväčša o svetelné miesta na súkromných pozemkoch, nové developerské oblasti – štvrte, ktoré ešte neboli odovzdané

do správy TSB, diaľničné úseky a privádzače v správe NDS, a podobne. Podnety na nefunkčné osvetlenie môžu obyvatelia naďalej ohlasovať aj:

- **telefonicky** (nonstop) na číslach +421 2 32 332 332 a 0800/555 575 (bezplatná poruchová linka)
- **mailom** na podnety@tsb.sk

Tieto kontakty je možné využiť aj v prípade problému s identifikáciou svetelného miesta.

Martina Štefániková

JARNÝ ZBER OBJEMNÉHO ODPADU

Petržalka už tradične dvakrát do roka, na jar a na jeseň, pristavuje pre obyvateľov veľkokapacitné kontajnery, do ktorých môžu za asistencie pracovníkov údržby umiestniť objemný odpad. Ide o bezplatnú službu, ktorou chce samospráva odbremeniť Petržalčanov najmä od odvozu takéhoto odpadu na vlastné náklady či od kom-

pikovanej a neefektívnej manipulácie s ním.

Tohtoročné jarné pristavenie veľkokapacitných kontajnerov sa uskutoční od **4. marca do 3. apríla**. Kontajnery budú pristavované trikrát týždenne, vždy **v pondelok, v stredu a v piatok**, na stanovisku ostanú **od 12:00 do 18:00** v týchto 84 lokalitách:

4. 3. 2024 – pondelok	Lúky
Brančská 1	
Tematínska 4	
Topoľčianska 8	
Topoľčianska 31	
Holíčska 9	
Šintavská 14	
Smolenická 8-10	

6. 3. 2024 – streda	Lúky
Lietavská 9	
Budatínska 3-5 (pri kontajnerovom stojisku)	
Budatínska 37	
Budatínska 63-65	
Znievska 12-16	
Znievska 32	
Strečnianska 3-5 (pri kontajnerovom stojisku)	

13. 3. 2024 – streda	Dvory
Kežmarské námestie	
Dargovská/Nábrežná, roh ulíc	
Kopčianska 86-88	
Harmanecká/Očovská, roh ulíc	
Vilová 9-19	
Vranovská/Vilová, roh ulíc	
Pečnianska 21	

15. 3. 2023 – piatok	Dvory
Bohrova 3-5	
Nobelovo námestie 7-0	
Lenardova 2-6	
Gercenova 3	
Gercenova medzi 19 a 31	
Röntgenova 8-10	
Wolkrova 11	

22. 3. 2024 – piatok	Háje
Mamateyova 28	
M. C. Skłodowskej 37	
Mamateyova 16	
M. Medvedovej 15	
Pankúchova 1	
Bulíkova medzi 15-17	
Blagojevova medzi 14-24	

25. 3. 2024 – pondelok	Háje
Šustekova medzi 9-15	
Šustekova medzi 25-31	
Mlynarovičova medzi 2-12	
Mlynarovičova medzi 14-24	
Furdekova 10	
Haanova medzi 20-24	
Haanova 31	

8. 3. 2024 – piatok	Lúky
Jasovská 25-27 (pri kontajnerovom stojisku)	
Beňadická 10-12	
Šášovská 14	
Vyšehradská 9 (pri kontajnerovom stojisku)	
Vyšehradská 25-31	
Víglašská 19	
Jasovská 6-8 (oproti trávniku)	

11. 3. 2024 – pondelok	Lúky a Slnčnice
Žehrianska 10	
Krásnohorská 11	
Ľubovnianska 5-7 (pri kontajnerovom stojisku)	
Humenské nám. 7	
Bzovicka 10-12 (pri kontajnerovom stojisku)	
Žltá 2-4	
Zuzany Chalupovej 12B	

18. 3. 2023 – pondelok	Dvory
Černyševského 13-15	
Černyševského 26/Muchovo námestie, roh ulíc	
Mánesovo námestie 4-5	
Jungmannova 2-8	
Pifflova 1-11	
Wolkrova 43-45	
Belinského 16-18	

20. 3. 2023 – streda	Dvory
Hálova 2-4	
Hálova 19	
Ševčenkova medzi 20 a 22	
Ševčenkova 33	
Tupolevova 1-7	
Jiráskova 8-10, parkovisko	
Iľjušina 6	

27. 3. 2024 – streda	Háje
Lachova 18	
Lachova 7	
Nám. hraničiarov 19	
Gessayova 10	
Hrobákova 13	
Osuského 44	
Osuského 3	

3. 4. 2024 – piatok	Háje
Osuského 28	
Romanova medzi 23-25	
Romanova 28	
Ambroseho medzi 2-12	
Rovniankova medzi 14-16	
Rovniankova medzi 18-22	
Kutlíkova 1-5	

Do kontajnerov PATRÍ:

nadrozmerný odpad, skrine, dvere, posteľe a iný nábytok, elektrické spotrebiče (napr. vysávače, fény, žehličky), práčky a sporáky, čisté kovy.

Do kontajnerov NEPATRÍ:

drobný stavebný odpad (tehly, sanita, železobetón, obkladačky...), nebezpečný odpad a chemický odpad, bioodpad, pneumatiky, chladničky, TV, monitory.

Na tieto účely môžu Petržalčania využiť **sezónne zbery**, o ktorých Petržalka pravidelne informuje na webe **PETRZALKA.SK**.

V prípade potreby môže kvôli uloženiu nadrozmerného odpadu požiadať poverený zamestnanec MČ Bratislava-Petržalka o občiansky preukaz k nahliadnutiu. Miesta pristavení sú iba informačné a zmena miesta aj termínu pristavenia závisí od aktuálnej dopravnej situácie a aktuálneho počasia.

OLO začala s odvozom biologicky rozložiteľného odpadu zo záhrad

Spoločnosť Odvoz a likvidácia odpadu, a. s. (OLO) novým Všeobecne záväzným nariadením v decembri 2023 upravila podmienky odvozu biologicky rozložiteľného odpadu zo záhrad (BRO). Domácnostiam zapojeným do zberu biologicky rozložiteľného odpadu zo záhrad BRO, ktoré majú odvoz v **nepárny týždeň** vykoná OLO odvoz BRO pri intervale **1-krát za 28 dní do 28. februára 2024**.

Domácnostiam zapojeným do zberu BRO, ktoré majú odvoz v **párny týždeň** vykoná OLO odvoz pri intervale **1-krát za 28 dní do 23. februára 2024**. Prvý odvoz BRO v intervale **1-krát za 14 dní** bude realizovaný v období od 4. marca do 8. marca 2024. Od 29. februára do konca novembra bude záhradný bioodpad odvázaný opäť v intervale **1-krát za 14 dní**.

Informáciu o svojom odvoznom dni po zadaní konkrétnej adresy nájdu obyvatelia na stránke **OLO.SK**.

Stranu pripravili **Martina Štefániková,**
Zuzana Brzová,
referát životného prostredia

Viac informácií o odpadoch, ktoré je možné odovzdať aj na zbernom dvore nájdete na [PETRZALKA.sk/zbernydvor](https://petrzalka.sk/zbernydvor).

Veolia hľadá nových kolegov!

Máte záujem pracovať pre stabilnú spoločnosť? Vo Veolii spoločne tvoríme férové a priateľské pracovné prostredie, v ktorom nájdete rovnováhu medzi pracovným a osobným životom. Ak neradi sedíte na jednom mieste a máte radi prácu v teréne, máme ponuku práve pre vás.

STROJNÍK TEPELNO-ENERGETICKÝCH ZARIADENÍ

NÁPLŇ PRÁCE, PRÁVOMOCI A ZODPOVEDNOSTI

- ◆ zastrešovanie obsluhy tepelno-energetických zariadení (kotly, výmenníky, plynové energetické zariadenia, kogeneračné jednotky) v rámci Bratislavy v rozsahu svojich oprávnení,
- ◆ spolupráca so všetkými pracovnými skupinami pri výrobe energetických médií,
- ◆ zodpovednosť za včasné nahlásenie zistených porúch na tepelno-energetických zariadeniach a rozvodoch a spolupráca pri odstraňovaní havarijných stavov.

POŽIADAVKY NA ZAMESTNANCA

- ◆ podmienkou je vodičský preukaz skupiny B,
- ◆ samostatnosť, zodpovednosť, flexibilita, dobré komunikačné schopnosti,
- ◆ výhodou je technické vzdelanie, kuričský preukaz V. triedy, osvedčenie na obsluhu tlakových a plynových zariadení.

V prípade, že nevlastníte príslušné osvedčenia, zabezpečíme vám ich. Pracovné skúsenosti vám budú s radosťou odovzdávať skúsení kolegovia, ktorí majú so zaškolením bohaté skúsenosti.

PRACOVNÁ DOBA

- ◆ zmeny od 6:00 do 18:00 hod. a od 18:00 do 6:00 (denná, nočná, 2 dni voľna)

ZAMESTNANECKÉ VÝHODY, BENEFITY

- ◆ každoročné zvyšovanie miezd, stravné v hodnote 9,40 € za každý odpracovaný deň (aj počas dovolenky),
- ◆ 4 dni voľna navyše,
- ◆ bonus za odporúčenie nového zamestnanca od výšky 200 €,
- ◆ DDS - príspevok zamestnávateľa do 3. piliera,
- ◆ MultiSport karta, príspevok na voľnočasové aktivity (relax, kultúra, šport, cestovanie a pod.),
- ◆ príspevky pri pracovných jubileách, pri narodení dieťaťa, pri svadbe,
- ◆ množstvo zliav u našich vybraných partnerov (ubytovacie služby, obchody).

MZDOVÉ PODMIENKY (brutto)

- ◆ od 1000 € + ročná výkonnostná prémie,
- ◆ mzdové kompenzácie za prácu v noci/víkendy/sviatok,
- ◆ zvýšenie mzdy po skúšobnej dobe.

Ak máte záujem stať sa súčasťou Veolie, neváhajte nám poslať svoj životopis na e-mailovú adresu

ludske.zdroje@veoliaenergia.sk

Viac informácií o práci vo Veolii nájdete aj na našej webstránke www.veoliaenergia.sk

JURAJ DROBA: DOKONČÍME DLHO OČAKÁVANÉ PROJEKTY

„Po rokoch príprav bude rok **2024** pre Bratislavský kraj prelomový,“ hovorí bratislavský župan.

Aký bol rok 2023 pre vás osobne a aký pre Bratislavský samosprávny kraj (BSK)?

V mojom osobnom živote pribudol nový člen rodiny – Jakub Móric. Som hrdý na svoju manželku, že všetko statočne zvládla a som rád, že všetko dobre dopadlo. Už sme si to doma nastavili tak, aby sa dala zladit' práca s rodinným životom.

Čo sa týka Bratislavského kraja, zrevitalizovali sme desiatky kilometrov ciest, otvorili sme centrá odborného vzdelávania a prípravy na stredných školách, dokončili sme stavebné práce v Divadle Aréna, Bratislavskom bábkovom divadle, seneckej Synagóge i v Kaštieli Čunovo. Pokračovali sme v očkovaní proti HPV vírusu, otvorili sme moderný športovo-rekreačný areál na Strednej priemyselnej škole elektrotechnickej K. Adlera v bratislavskej Dúbravke, zrevitalizovali záhradu v modranskom kaštieli. Z každej jednej veci, či už menšieho alebo väčšieho rozsahu, sa veľmi teším.

Na čo ste najviac hrdý?

Na to, že rozvoj kraja sa nezastavil. A to napriek obmedzeniam, či už finančného alebo systémového charakteru. Dokázali sme pokračovať v rozbehnutých projektoch, a dokonca začať aj nové.

Považujem za veľmi dôležité, že sme nezastavili oči pred narastajúcimi problémami mladých ľudí a spustili pomáhajúci projekt zameraný na duševné zdravie detí s názvom Je OK, ak nie si OK. Sily sme spojili s občianskym združením IPčko, ktoré má v tejto oblasti obrovské skúsenosti a najmä

„Najviac hrdý som na to, že napriek rôznym obmedzeniam sa v roku 2023 rozvoj kraja nezastavil,“ hovorí bratislavský župan Droba. | Foto: BSK

výsledky. Projekt mal veľký ohlas, pokračujeme v ňom aj tento rok.

Rovnako ma teší, že napriek kríze sme zachránili dotácie. V rámci dotačnej schémy sme tak mohli v roku 2023 podporiť vyše 370 občianskych projektov.

A vyzdvihol by som aj to, že sme otvorili už spomenutý športovo-rekreačný areál na Adlerke, kde sme aplikovali aj unikátny elektronický rezervačný systém. Naším cieľom je sprístupňovať moderné športoviská verejnosti. Postupne budeme do rezervačného systému pridávať ďalšie možnosti pre športovú činnosť. Najbližšie tam pribudne areál Obchodnej akadémie na Račianskej 107 či bazény na Gymnázium L. Novomeského na Tomášikovej v Bratislave. Samozrejme, ihriská, telocvične, plavárne nebudú len pre žiakov, športové kluby a rezervácie. Vo vybraných časoch bude môcť verejnosť športovať zadarmo.

Aký očakávate rok 2024?

Prelomový a otvárací. To asi najviac vystihuje to, čo nás čaká.

Stavebne sme dokončili viaceré rekonštrukcie kultúrnych a historických pamiatok, ktoré práve tento rok sprístupníme verejnosti.

Na rok 2024 sa podarilo schváliť rozpočet vyše 300 miliónov eur. Na aké aktivity sa kraj zameria?

Rozpočet je výrazne ovplyvnený najmä znížením daňových príjmov z dôvodu zavedenia nových pravidiel daňového bonusu. A tiež rastúcimi cenami tovarov a služieb kvôli stále vysokej inflácii. Napriek tomu ho nepovažujem iba za údržbový. Naopak, dovoľm si rozpočet označiť za rozvojový. Na rok 2024 sme navýšili finančné prostriedky na všetky kľúčové kompetencie žúp, ako sú vzdelávanie, sociálne služby, prímestská doprava, cesty II. a III. triedy a kultúra. Podarilo sa nám navýšiť aj finančné prostriedky do cestovného ruchu.

Postupne dokončíme naše významné investície, či už ide o centrá odborného vzdelávania a prípravy v školskej oblasti alebo deinstytucionalizáciu sociálnych

služieb. Prebiehať budú revitalizácie parkov v Malinove a Stupave. Pokračovať budeme v rozsiahlej modernizácii cestnej siete na území župy. Celková suma investičných výdavkov je 70,7 milióna eur, čo je historicky najvyššie číslo.

Asi najviac projektov bude dokončených a otvorených v oblasti kultúry. Na čo sa obyvatelia kraja môžu tešiť?

V novej divadelnej sezóne 2024/2025 najmä na otvorenie vynoveného Divadla Aréna, ktoré sme komplexne zrekonštruovali. Ide o jednu z najvýznamnejších a najväčších investícií do kultúrnej infraštruktúry na území BSK za posledné dekády. Nielenže sme obnovili unikátnu divadelnú budovu, ale vytvorili sme jedno z najmodernejších divadiel na Slovensku. Vytvorili sme verejne prístupný areál, ktorý sa bude využívať nielen na divadelné predstavenia, ale aj na rôzne kultúrno-spoločenské podujatia. Opravili sme aj vodnú vežu, ktorá rozšíri ponuku kultúrnych priestorov v areáli divadla.

V čunovskom kaštieli našlo sídlo unikátne Ekocentrum. | Foto: BSK

Rekonštrukcia športového areálu na Strednej priemyselnej škole elektrotechnickej K. Adlera v bratislavskej Dúbravke priniesla aj unikátny systém online rezervácií. | Foto: BSK

Aréna nebude jediné zrekonštruované divadlo.

Tento rok na staronovú adresu na Dunajskú ulicu vrátíme aj Bratislavské bábkové divadlo. Roky fungovalo v náhradných priestoroch a konečne má pôvodnú starú budovu komplexne zrekonštruovanú a získalo aj úplne novú prístavbu, kde sa nachádza hľadisko a javisko.

Novinkou je zelená strecha, depozitár bábok, vo foajé bude fungovať detská cukráreň s interaktívnymi prvkami. Bude to skrátka divadlo 21. storočia.

V roku 2024 otvoríme verejnosti aj kultúrne centrum v zrekonštruovanej Synagóge v Senci. Teším sa tiež, že sa nám podarilo revitalizovať záhradu v kaštieli v Modre. Obnovili sme tu vodné prvky, ako jazero a fontány, vybudovali sme okrasné a vyvýšené bylinkové záhony. Verejnosť si ju bude môcť pozrieť už onedlho.

V rámci zveľaďovania a obnovy historických a kultúrnych pamiatok ste sa pustili aj do komplexnej rekonštrukcie kaštiľa v Čunove.

V čunovskom kaštieli nájde priestor unikátne environmentálne a vzdelávacie Ekocentrum. V našom kraji síce existuje niekoľko menších takýchto centier, ale jedno hlavné, ucelené, s nadnárodnou úrovňou, tu absentovalo. Určené bude odborníkom, školám, žiakom, ako aj verejnosti všetkých vekových kategórií z celého Slovenska, s presahom na rakúske a maďarské územie. V kaštieli vznikne interaktívna expozícia zameraná na rôzne oblasti prírodného dedičstva regiónu ako sú delta Dunaja či Lužné lesy. Vnútri budú tvorivé dielne a multifunkčná sála. V záhrade zase rôzne zážitkové a interaktívne prvky ako biotopové jazierko, drevená dráha nad mokradňou, zážitkový chodník „bosou nohou“, ako aj záchranná stanica pre zranené živočíchy. V rámci projektu sa pripravujú denné a pobytové vzdelávacie

programy a exkurzie. Pre verejnosť bude otvorené na jar 2024.

BSK bol aktívny v modernizácii a rekonštrukciách župných komunikácií II. a III. triedy. Bude pokračovať?

Samozrejme. Do údržby a rekonštrukcie župných komunikácií plánujeme investovať vyše 31 miliónov eur. V rámci revitalizácie zmodernizujeme okolo 61 kilometrov ciest a sedem mostov. Medzi najvýznamnejšie úseky patria úsek z Kuchyne do Plaveckého Mikuláša, z Modry do Budmeríc alebo z Veľkého Bielu do Malého Bielu. Cesty rekonštruujeme modernými technológiami, napríklad recykláciou za studena alebo za horúca, čím nielen šetríme materiál a životné prostredie, ale výsledný efekt je trvácnejší a kvalitnejší.

Súčasťou investícií bude aj nákup menšieho príslušenstva pre správcu župných komunikácií v hodnote 850-tisíc eur. Do zostavy pribudne valník s hydraulickým žerňom, tri valníky so zaplachtením a dva univerzálne traktorové nosiče s príslušenstvom.

Z rozpočtu na rok 2024 najviac finančných prostriedkov pôjde do oblasti vzdelávania - až 108 miliónov eur. Čo bude z nich financované?

Školstvo zostáva mojou prioritou aj srdcovkou. Postupnými krokmi školstvo modernizujeme, rekonštruujeme, pridávame nové odbory, odmeňujeme učiteľov. Dôkazom, že to funguje, je, že o župné školy opäť vzrástol záujem. Vlni bolo podaných takmer o tritisíc prihlášok viac ako rok predtým. A v tomto budeme pokračovať. Budeme realizovať centrá odborného vzdelávania a prípravy, modernizovať športoviská a otvárať ich verejnosti, ale zameriame sa aj na zvyšovanie energetickej efektívnosti budov.

V Petržalke ste začali s ambicióznym projektom kampusu športu a zdravia. V akej je fáze?

Ide o výnimočný projekt, ktorého cieľom je prepojiť vzdelávanie a šport. V Petržalke chceme vybudovať modernú strednú športovú školu s komplexným záze-

mím a infraštruktúrou, ktorá bude slúžiť nielen škole, ale aj športovcom z najrôznejších športových odvetví, iným školám s príbuznými odborními a verejnosti. V spolupráci s kľúčovými partnermi bude vybudovaná infraštruktúra poskytovať zázemie pre hokejovú akadémiu a rozvojové centrum volejbalu. Projekt bude realizovaný v zmysle konceptu SMART škôl. Súčasťou kampusu bude Spojená škola Ostredková a relevantní partneri z oblasti športu, ktorí sa budú finančne podieľať na vybudovaní športovej infraštruktúry. Aktuálne máme vypracovaný stavebný zámer a podklady na posudzovanie vplyvov na životné prostredie. Nasledovať bude fáza vypracovania predprojektovej dokumentácie.

Bude to jediný projekt tohto typu alebo plánujete aj iné?

Prípravujeme aj ďalšie. V Bernolákove pre oblasť energetiky a poľnohospodárstva a v Modre zase vinohradnícky. Cieľom je spojiť teoretické vyučovanie s praxou a vedeckou činnosťou, a to v jednom areáli, ktorý je moderný, dobre vybavený a plne funkčný.

Vlni ste otvorili aj tému decentralizácie verejnej správy. Pohlo sa to niekam?

V minulosti decentralizácia verejnej správy zostala na pol ceste. Súčasný systém je neefektívny a byrokraticky komplikovaný. Potrebujeme preto riadenie zjednodušiť z trojstupňového na dvojstupňové. V praxi to znamená preniesť kompetencie okresných úradov na samosprávy a priradiť im adekvátne financie. Určite chceme otvoriť tému systému a kritérií financovania samospráv, vrátane vytvorenia spravodlivejšieho systému prerozdelenia daní. A kam sa táto téma posunula? Tému otvorila ešte predchádzajúca vláda, ale dost' nešťastne. Preto pripravujeme vlastný návrh a budeme o ňom rokovať už s novou vládou.

Lucia Forman

Bratislavský samosprávny kraj

ZA SEDEM ROKOV SA MÔŽE MESTSKÁ ČASŤ VEĽMI ZMENIŤ

Chcete mať dokonalý prehľad o Petržalke? Nájdite si čas a prelúskajte Plán hospodárskeho a sociálneho rozvoja (PHSR) 2023 – 2029. Napriek „suchému“ názvu je to veľmi zaujímavé čítanie.

Ak si myslíte, že ide o formálny dokument, ktorého čítaním netreba strácať čas, ste na omyle. V podstate totiž ide o najkomplexnejšiu správu o Petržalke – jej minulosti, súčasnosti i budúcnosti.

Príprava PHSR trvala od mája 2022 do októbra 2023, podieľalo sa na nej viac ako šesťdesiat odborníkov ako z jednotlivých oddelení a referátov miestneho úradu (ktorí svoje rezorty poznajú najlepšie), zástupcov kľúčových petržalských organizácií (základné a materské školy, Kultúrne zariadenia Petržalky, Sociálne zariadenia Petržalky, Knižnica Petržalka a podobne); tak expertov z radov verejnosti, nezriaďovanej kultúry, neziskového sektora – a v neposlednom rade obyvatelia a obyvateľky Petržalky. Tí svoje priority vyjadrili najmä vyplnením dotazníka a pripomienkami k „beta“ verzii plánu. Dôležité je dodať, že petržalský plán nadväzuje na plány Bratislavskej župy - PHSR BSK 2021 – 2027 (s výhľadom do roku 2030) – a hlavného mesta – Bratislava 2030 (Program rozvoja obce 2022 – 2030).

Definitívnu verziu PHSR Petržalka 2023-2029 schválili petržalskí poslanci na zasadnutí miestneho zastupiteľstva v novembri 2023. O tom, na čo slúži a čo všetko nájdete v najnovšom Pláne Petržalky, ale aj o tom, ako vznikala, sa dočítate v rozhovore s koordinátormi jeho prípravy – vicestarostkou **Ivetou Jančokovou**, vedúcou projektového referátu **Danielou Gálíkovou** a **Ľubomírom Macákom** z Inštitútu priestorového plánovania.

Prečo je PHSR pre samosprávu potrebný?

EM: Tento dokument je povinnou súčasťou na to, aby si samospráva ujasnila, čo v najbližšom období plánuje a dokázala efektívne riadiť svoj sociálny a hospodársky rozvoj. To je asi najdôležitejšia vec. A druhá, tiež podstatná, je tá, že PHSR je jednou z kľúčových podmienok na to, aby sa samospráva mohla uchádzať o externé zdroje financovania rôznych rozvojových aktivít – od školstva, cez opravy cyklotrás až po adaptačné aktivity na zmenu klímy.

Nie je takýto dokument iba formalitou, snom, ktorý sa nedá zrealizovať?

EM: Nemalo by to tak byť. Naopak, snažili sme sa pozerat' na plány reálne a zaznamenať také kľúčové aktivity, ktoré sa do roku 2029 podarí naplniť.

Kto rozhoduje o tom, ktoré aktivity sú pre mestskú časť tie kľúčové?

EM: Materiál je výsledkom viac ako poldruha-ročnej práce, do ktorej bolo zapojených množstvo rôznych aktérov. Tí boli združení do pracovných skupín a kľúčové aktivity, ktorým by sa mala mestská časť venovať, sa definovali aj v rámci nich. Aby nešlo iba o snívanie, zabezpečilo zapojenie riadiacich pracovníkov mestskej časti, ktorí majú najlepšie informácie o štádiu prípravy jednotlivých projektov.

Mohli by ste vypichnúť najzaujímavejšie projekty, konkrétne, plány?

EM: Ak sa obyvatelia zaujímajú výlučne o konkrétne aktivity, nájdú ich v tzv. rozvojovej časti dokumentu (cca od s. 235, pozn. red.). Tam je špecifikovaná jednak stratégia, ale aj kľúčové i doplnkové

projekty, ktoré by sa mali zrealizovať počas tých siedmich rokov.

DG: Keď sa pýtate na konkrétne ciele, je to napríklad vybudovanie multifunkčnej športovej haly na Pankúchovej a realizácia ďalších projektov, ktoré Petržalčanom umožnia aktívne tráviť voľný čas. Čo sa týka školstva, okrem zavádzania koncepcie smart škôl plánuje mestská časť pracovať na zlepšení celkovej klímy na svojich základných školách, ale zároveň na ich vylepšení „zvonka“. Čiže – na obnove školských budov s cieľom znížiť ich energetickú náročnosť.

V oblasti digitalizácie je to snaha umožniť obyvateľom vybaviť online nielen maximum úradných záležitostí, ale napríklad aj rezervovať si termín na verejnom športovisku.

Niektoré plány a projekty z PHSR Petržalka 2023 - 2029

- Do roku 2029 chce mestská časť opraviť alebo zrekonštruovať 80 % miestnych chodníkov.
- Revitalizácia vnútroblokov Gessayova a Romanova.
- Revitalizácia Nobelovho námestia.
- Transformácia nevyužívaných objektov (priestorov) v majetku či správe mestskej časti na zariadenia pre seniorov a pod.
- Revitalizácia územia Veľkého Draždiaka.
- Projekt Mlynarovičova (revitalizácia trhoviska, terasy, vodozádržné opatrenia, dopravné ihrisko a pod.).
- Top inkluzívna škola (smart škola).
- Komplexná rekonštrukcia DK Zrkadlový háj, DK Lúky, Cik Cak Centra.
- Budovanie oplotených výbehov pre psov.
- Budovateľské internetové konto občana – PETRA.
- Smart vysýpanie uličných košov.
- Budovanie nových športových hál pre potreby škôl a verejnosti.

PHSR rieši aj zvýšenie kapacít na bývanie rekonštrukciami obecných bytov a rozvojom nájomného bývania. Veľký dôraz sa kladie na opravy chodníkov; predstava Petržalky podľa PHSR je, že do troch rokov by malo byť zrekonštruovaných okolo 80 percent chodníkov tak, aby to boli naozaj hladké povrchy. V rámci našich kompetencií myslíme aj na cyklotrasy, no keďže tie podľa štatútu buduje hlavné mesto, Petržalka sa skôr sústreďuje na menšie úseky, ktorými sa prepájajú existujúce cyklotrasy magistrátu tak, aby to pre cyklistov bolo komfortné. V budúcnosti chceme klásť väčší dôraz na doriešenie infraštruktúry okolo cyklotrás, teda vybudovanie verejných toaliet, pitných fontánok, stojanov na údržbu bicyklov.

V PHSR je aj kapitola o územnom rozvoji – veľa ľudí si predstavuje, že je o tom, aby sa pred ich domami nestavalo...

EM: Treba si uvedomiť, že PHSR a územný plán sú dva rozdielne dokumenty. Ambíciou tohto nášho strategického dokumentu nie je riešiť požiadavky územno-plánovacie, on sa venuje skôr aktivitám v zmysle odkiaľ zobrať financie na ich realizáciu.

DG: Mňa napríklad zaujali debaty o tom, ako by bolo fajn poprepájať jednotlivé štvrte Petržalky rôznymi priečnymi lávkami, napríklad nad Chorvátskym ramenom a železnicou, aby lokality, ktoré sú od seba vzdialené niekoľko desiatok metrov, no kvôli prekážkam je problém dostať sa do nich, boli dostupné aj pešo alebo na bicykli. Práve takéto projekty zvyšujú kvalitu života.

PHSR obsahuje aj množstvo informácií o súčasnej podobe Petržalky...

IJ: Tie sú v analytickej časti. Ide o jednu z najrozsiahlejších kapitol PHSR a nie je to len popisovanie stavu, je tam veľa zaujímavých štatistických údajov o Petržalke, o našom školstve, rôzne fakty o mestskej časti... Skutočne, keď sa chce niekto čo najviac dozvedieť o Petržalke, tak tam sa to dozvie. Sú tam informácie zo všetkých oblastí, všetky kompetencie, ktoré ako samospráva máme, všetky – aj historické – fakty, s kým spolupracujeme; čo sa nám podarilo, aj čo sa nám nepodarilo... A postupne sa dostaneme aj k tomu, akým spôsobom sme dospeli k tým definovaným prioritám a cieľom.

Musím priznať, že pre mňa je práve analytická časť najzaujímavejšia. Strategické dokumenty niekedy vznikajú „od stola“. Tomu sme sa chceli vyhnúť. Preto bolo do prípravy PHSR zapojené množstvo ľudí z rôznych oblastí a všetky podklady pripravovali priamo kolegovia a kolegyně z úradu. Je to naozaj náš petržalský dokument, naše spoločné dielo.

Petržalka oslovila pri tvorbe PHSR aj obyvateľov. Je to bežné?

EM: Tento materiál musí vzniknúť na princípe partnerstva, to je jeho základným parametrom. V prvom rade to predpokladá partnerstvo kľúčových aktérov, ktorí pôsobia a realizujú svoje aktivity v danom území, ale aj obyvateľov. Nám sa podarilo osloviť

pomerne veľkú skupinu – okolo 1 000 respondentov –, ktorí vyplnili dotazníkový prieskum a poskytli tak podnety na to plánovanie.

Vzišli od obyvateľov zaujímavé návrhy?

DG: Výsledky dotazníka ukázali, že témy, ktoré sú nosné pre Petržalčanov, sú presne tie, ktoré sú nám známe a ktoré vyšli aj z analytickej časti – a, samozrejme, sú zahrnuté v strategickej časti. Komunikácia s občanmi bola konštruktívna. Je vlastne dobré, keď analytická časť potvrdí to, čo chcú obyvatelia, lebo to znamená, že samospráva aj obyvatelia vnímajú problémy rovnako.

Stretli ste sa pri tvorbe tohto dokumentu s nejakými problémami?

EM: Z môjho pohľadu boli niekedy problémom priveľké očakávania, kam by sa mala Petržalka o tých sedem rokov posunúť. Treba si však uvedomiť, že ide o akčný plán rozvoja na krátke obdobie – a sedem rokov v živote nejakej investície je veľmi krátky čas. Na druhej strane, nezamietli sme to, ale snažili sme sa to popísať vo forme dlhodobej vízie rozvoja.

Ďalší plán by sa teda mal začať odvíjať od roku 2029?

EM: Nie je to presne špecifikované, logika hovorí, že áno, ale môže sa zvoliť aj iný postup, napríklad skorší termín, ak by sa nejaká zásadne zmenili okolnosti.

DG: Ten materiál nie je uzamknutý, je živý. Je možné ho v priebehu naplňovania modifikovať a meniť. Aj preto by sme chceli raz za rok urobiť verejný odpočet toho, čo sa nám v jednotlivých oblastiach podarilo zrealizovať, kam sa nám podarilo posunúť. Alebo aj nepodarilo – a pomenovať si dôvody prečo. A chyby, ktoré sme urobili, napraviť.

Martina Štefániková

Plán hospodárskeho a sociálneho rozvoja Petržalka 2023 – 2029 si môžete podrobne preštudovať na webovej stránke PLAN.PETRZALKA.SK.

INZERCIA

UČITEĽ, NA KTORÉHO SA NEZABÚDA

POZNÁTE VÝNIMOČNÉHO PETRŽALSKÉHO PEDAGÓGA? NAVRHNITE HO NA OCENENIE.

NOMINÁCIE DO 29. FEBRUÁRA

PETRZALKA.SK/UCITEL

SKRYTÉ PRÍBEHY PETRŽĽSKÉHO UMENIA

V jednom z areálov Bratislavskej vodárenskej spoločnosti (BVS) našli stratenú sochu z petržalskej fontány.

Okrem fontány s holubicami od **Ambróza Balážika** v Sade Janka Kráľa nebola na území Petržalky takmer žiadna (funkčná) fontána. Na Mánesovom námestí dodnes existuje iba torzo – bazén fontány, ktorá nikdy nefungovala.

Aj **Zenové dievča** (oficiálny názov sochy je Človek a vesmír, sám autor ju dokonca nazýva Zamyslená, pozn. aut.), známa plastika **Vladimíra Havrilla** na Turnianskej ulici, mala pôvodne byť súčasťou veľkej fontány, ktorá sa však napokon nerealizovala. Aj

v rámci výstavby rýchloodráhy mali centrálnu os doplniť fontány. Ostali však len na papieri, rovnako ako rýchloodráha.

Niekoľko vodných prvkov pribudlo až relatívne nedávno, prevažne vďaka súkromným investorom (Kutlíkova, Panónska, Bosákova, Lužná).

Ak nepočítame fontánky, ktoré boli súčasťou trhovísk (Mlynarovičova, Topoľčianska, Víglpašská), v sídliskovej Petržalke neexistovala ani jedna klasická fontána. Teda aspoň to tak donedávna vyzeralo.

Prestahovaný pri predaji

Ako to už pri výskumoch v teréne býva (v tomto prípade ide o výskum skrytých príbehov petržalského umenia, ktorý realizuje Martin Kleibl a podporila Nadácia mesta Bratislavy, pozn. red.), úplnou náhodou, či zhodou šťastných okolností, sa v jednom areáli Bratislavskej vodárenskej spoločnosti, a. s. (BVS), dost' ďaleko od Petržalky, objavila bronzová plastika mladého chlapca, ktorý drží v ruke nad hlavou krčah.

Kedysi z neho mala vytekať voda, išlo teda očividne o časť fontány. Ešte väčšie prekvapenie prišlo, keď sa ukázalo, že toto dielo sa kedysi nachádzalo v Petržalke, pred bytovkou patriacou k čerpacej stanici BVS na Kutlíkovej ceste.

Dodnes sa tam nachádza betónový bazén fontány, ktorej súčasťou mala byť táto socha.

Pri predaji bytovky bola táto plastika, ktorá je v dolnej časti signovaná **Teodor Baník, 1980**, ako majetok BVS premiestnená do iného areálu, kde je, mimochodom,

Sochu chlapca s krčahom objavil Martin Kleibl náhodou – počas výskumu skrytých príbehov petržalského umenia. | Foto: Martin Kleibl

v letných mesiacoch napojená na prívod vody a poskytuje osvieženie vtáčikom.

Teraz je na rade otázka, či by sa bronzová plastika chlapca s krčahom nemohla vrátiť na územie Petržalky, kde by určite vedela zveľadiť a oživiť niektorý verejný

priestor. A konečne by sme mohli povedať, že aj v Petržalke máme poriadnu klasickú „figurálnu“ fontánu.

Martin Kleibl
Umenie v Petržalke

INZERCIA

RODINNÉ CENTRUM LEON JE MIESTO, KDE NÁJDETE VŠETKO POD JEDNOU STRECHOU

Pýšime sa rodinnou atmosférou, bohatými možnosťami vyžitia pre deti aj dospelých a chutným, vyváženým jedlom za prijateľné ceny.

V LEONE v Petržalke sme viac ako len centrum, sme srdcom vašich zážitkov. Ponúkame kurzy plávania pre bábätká a deti v bazéne so slanou vodou, tanečné a pohybové hodiny v priestraných sálach, zdravé a lahodné jedlá v našej reštaurácii a nespočetné zábavné aktivity v JUMP a JUNGLE parku.

Ak hľadáte ideálne miesto na detskú alebo dospelácku oslavu či teambuilding, LEON je to správne miesto! Či už prídete za športom, relaxom, chutným jedlom alebo dobrou kávou, v LEONE nájdete všetko pre váš dokonalý deň.

KDE NÁS NÁJDETE:

Slniečnice Market – ulica Zuzany Chalupovej 5, Bratislava-Petržalka

AKO SA K NÁM DOSTANETE:

Linky 90, 91, 98, 191 - zastávka Jasovská.
Parkovanie priamo pred centrom zadarmo.

OTVÁRACIE HODINY:

PONDELOK – NEDEĽA 8:00 – 20:00
Viac informácií na LEONCENTRUM.SK

Hovädzie mäso

Hovädzie predné s kosťou	6,49 €
Hovädzia slabina	6,99 €
Hovädzie osobuko	8,49 €
Hovädzí močing	9,99 €
Hovädzí krk	10,99 €
Hovädzie stehno	12,99 €

Bravčové mäso

Bravčové karé s kosťou	5,99 €
Bravčová krkovička s kosťou	5,99 €
Bravčové rebro	5,99 €
Bravčový bok	5,99 €
Bravčové plece	5,99 €
Bravčové stehno	6,19 €
Bravčové karé bez kosti	6,99 €
Bravčová krkovička bez kosti	6,99 €

Predávame len mäso zo slovenského chovu
a hovädzie mäso z mladých býčkov.

Hydina

Kuracia zadná štvrť	2,99 €
Kuracie prsia	5,99 €
Morčacie prsia	9,99 €

Údeniny

Paprikový lalok	4,99 €
Krvavnice	5,99 €
Jaternice	5,99 €
Parížska saláma	5,99 €
Liptovská saláma	5,99 €
Domáca klobása	6,99 €
Oravská slanina	6,99 €
Údené lahôdkové rebro	6,99 €
Debrecínska pečeň	7,49 €
Sedliacka klobása	7,99 €
Bravčová šunka MIRAN	7,99 €
Údená krkovička	8,99 €
Údený gazdovský bok	8,99 €
Viedenské párky	8,99 €
Debrecínske párky	8,99 €
Csemege klobása	10,99 €

Dôchodcovia od 8. 2. 2024 do 17. 2. 2024 zľava 10% na všetko

Petržalka

Námestie hraničiarov 9
Tel: +421 2 62 31 19 04

Petržalka

Mánesovo námestie 7
Tel: +421 2 62 24 50 51

Karlova Ves

Pribišova 4
Tel: +421 2 65 31 69 16

Devínska Nová Ves

Eisnerova 46
Tel: +421 2 44 25 10 51

NADIZAJNOVAŤ DOBRÉ KRESLO JE LEPŠIE AKO VYLÚŠTIŤ KRÍŽOVKU

„Navrhovať nábytok na sedenie je to najťažšie,“ tvrdí významný slovenský dizajnér, Petržalčan **Viliam Chlebo**.

Jeho najslávnejšie kreslo T2403 sa vyrábalo takmer štyridsať rokov. Dotváralo interiér množstva českých a slovenských úradov, inštitúcií, ba dostalo sa dokonca do legendárnej funkcionalistickej vily Tugendhat v Brne. Ďalšie kreslo, T2407, si zas začiatkom 80. rokov minulého storočia vyzbral významný český architekt

Karel Prager pre interiér novopostavenej budovy Novej scény Národného divadla v Prahe. Vyrobili ho 250 kusov, v divadle slúžia dodnes.

Prestížna prehliadka súčasného dizajnu Design Week 2023 vlni vzdala kreslu a jeho autorovi hold v sekcii Majstri, česká firma Nanovo v roku 2022 spolu s Chlebom vytvorila reedíciu typu T2407. Najlepším dôkazom nestarnúceho dizajnu je skutočnosť, že na medzinárodnej výstave Designblok v Prahe získalo v kategórii Najlepší nábytok druhú cenu.

Začiatky v pivnici

Do Petržalky sa Chlebo prisťahoval v roku 1982. Treba dodať, že dovtedy prebrázdil republiku

od západu na východ. Narodil sa v Karlových Varoch, detstvo prežil na Liptove a v Spišskej Novej Vsi.

A práve tam sa začala jeho kariéra. Najskôr ako zručného tínedžera, ktorý s kamarátom – budúcim kolegom a vynikajúcim dizajnérom **Jaroslavom Hreščákom** – majstroval v pivnici tandemové bicykle, neskôr ako študenta (a Hreščákovho spolužiaka) spišskonovoveskej Strednej priemyselnej školy drevárskej, odboru Konštrukcia a tvorba nábytku a interiéru.

Keď sa na prvý pokus nedostal na Vysokú školu umelecko-priemyselnú v Prahe, zamieril do Bratislavy, do praxe. Práca ho tak zaujala, že sa napokon rozhodol v štúdiu nepokračovať.

Konkurenti

Hoci jeho prvou prácou bol variabilný skrinkový zariadený systém, z ktorého sa dala podľa potreby poskladať detská izba, obývačka aj spálňa, jeho srdce si získal hlavne sedací nábytok. „Bavilo ma to, lebo v nábytkovom dizajne je to to najťažšie a ja mám rád ťažké

Viliam Chlebo vytvoril svoje najslávnejšie kreslo, keď mal 24 rokov. Vyrábalo sa donedávna. | Foto: Archív V. Ch.

úlohy. Prečo? Musíte riešiť tvarovú stránku v súčinnosti s ergonomiou človeka, výrobnými a materiálovými možnosťami, hmotnosťou predmetu a toto všetko musí byť ešte v súlade s cenou pre zákazníka a byť aj zaujímavé pre výrobcu. Poviem vám, je to lepšie ako lúštenie (a vylúštenie) krížovky“ vysvetľuje so smiechom.

Mal iba 24 rokov, keď pre Kodretu Myjava vytvoril svoje ikonické kreslá s totálne nepoetickými názvami (išlo o kódové označenie výrobkov) T2403 a T2407.

Chlebo bol v tom čase zamestnaný vo Výskumnom ústave miestneho hospodárstva, zákazka pre Kodretu bola v podstate „fuška“. „Kodreta mala prevádzku kovovýroby a chceli, aby sme pre nich s Hreščákom vytvorili výrobný program. Keď sme získali, akú technológiu majú k dispozícii, boli sme nadšení a začali sme vymýšľať ako utrhnúť z reťaze,“ spomína Chlebo a zároveň zdôrazňuje, že

hoci ich s Hreščákom často považujú za autorskú dvojicu, v oblasti dizajnu boli skôr konkurenti.

Delili na nich republiku

Vytvorili štrnásť návrhov kresiel, stoličiek a stolíkov. Experimentovali ako v laboratóriu. Chceli vyskúšať čo najviac tvarov, povrchových úprav, materiálov a detailov. Kreslá z Chlebovej dielne z pochrómovaného kovu potiahnuté rezným plátnom (neskôr vznikli aj verzie s koženým čalúnením), ktoré sa na skelet upínali kovovými patentkami a dve stoličky navrhnuté Hreščákom zaujali hneď pri prvom predstavení v roku 1980 na Predajných výstavách spotrebného tovaru v Brne. „Naše návrhy získali tri zlaté medaily za dizajn a následne v Prahe ocenenie Vynikajúci výrobok roku za dizajn sedacieho nábytku.“ V roku 1982 si Chlebo odniesol hlavnú

Kreslo T2403 v pôvodnej a najpredávanejšej verzii z rezného plátna. | Foto: Adam Šakový

cenu z medzinárodnej výstavy Svět předmětů a jeho kreslá reprezentovali československú tvorbu na výstave Židle 20. století v Prahe.

Prečo mali podľa neho kreslá taký úspech? „Zrejme bol správny čas, hviezdy boli v správnej konštelácii. V medzivojnovom období sa v Československu vyrábali naozaj dobrý kovový funkcionalistický nábytok, no výroba v mnohých firmách postupne zanikla.“

Verejnosc' uvítala, že sa na trhu konečne objavil kovový nábytok“, hovorí Chlebo, ktorý sa po úspechu kresiel stal dvorným dizajnérom Kodrety Myjava (neskôr aj Dřevopodniku Holešov). Navrhol pre nich napríklad terasové kreslo Wind, skladacie kreslo Bobo, lamelové kreslo Alto, či rozkladaciu pohovku Bondy.

Mimochodom, aj Hreščákove stoličky mali zaujímavý osud. Práve na nich v auguste 1992 v záhrade vily Tugendhat premiéri Klaus a Mečiar delili Československo.

Funkcionalista

Ak si pozeráte fotografie a dokumentárne filmy z čias socializmu (alebo, ak si tie časy pamätáte), vaša predstava o vtedajšom zariadení interiéru je jasná – rovnaký nábytok, rovnaké obývačky, rovnaké kúpeľne, rovnaké kuchyne. Kde bola teda práca dizajnérov a ako sa tvorilo v tomto období? „Čo sa týka materiálu, nebolo z čoho vyrábať. Mali sme k dispozícii dva druhy drevoatrieskovvej laminovanej dosky: bielu, tá bola veľmi neekvalitná, a mahagónovú – z tej sa

robili všetky zasadačky, obklady a podobne,“ spomína Chlebo.

Paradoxne, dizajnérov, alebo presnejšie priemyselných tvorníkov, bolo veľa, veď „každý podnik v Československu, aj tie malé, mal svoje vývojové centrum, kde sa robil dizajn,“ vysvetľuje Chlebo. Ako dodáva, vďaka úspechom mal vo výskumnom ústave pri navrhovaní voľnú ruku: „Znášali sme aj Hreščákom zlaté vajcia; čo sme navrhli, to získalo cenu, takže si nás v ústave opatrovali. Aj v tvorbe sme mali slobodu, predsa len dizajn je apolitický. Spisovatelia a divadelníci boli vtedajším režimom viac sledovaní a obmedzovaní.“

Vďaka zahraničným časopisom neboli odtrhnutí ani od svetového diania v dizajne. „V 80. rokoch prišla vlna postmoderny, ale mňa viac oslovoval funkcionálny. Lebo veď stolička by mala byť nielen pekná, ale najmä funkčná, musí sa na nej dobre sedieť. Postmodernu som vnímal iba ako spetrenie života, pretože tam hlavnú úlohu prevzal tvar na úkor funkčnosti. V tejto vlny som vytvoril iba niekoľko expozícií, kde je extravagancia na mieste,“ vysvetľuje.

Učiť sa nechystá

Jeho poslednou prácou v oblasti sedacieho nábytku bolo na prelome tisícročí kreslo Sisi pre piešťanský Mobilier. Postupom času sa preorientoval na dizajn interiérov, zabŕdol aj do architektúry – jeho dom na Lombardiniho ulici v bratislavskom Novom Meste bol dokonca v nominácii na prestížnu architektonickú Cenu

„Toto je najpohodnejšie kreslo, ktoré som vytvoril. Sedí sa na ňom ako na obláčiku,“ prezrádza Chlebo. | Foto: Archív V. Ch.

Lamelové kreslo Alto bolo poctou finskemu dizajnérovi Alvarovi Aaltovi. | Foto: Archív V. Ch.

Dušana Jurkoviča. „Interiérový dizajn nie je ľahký chlebiček. Veľa zákazníkov sa snaží onplynúť dizajnéra svojimi predstavami a vkusom. Dôležité je nezájsť za hranicu, ktorá by bola pre mňa neprijateľná. Našťastie, mal som najmä osvietených investorov, ktorí mi nechali voľnú ruku a vtedy vznikli najlepšie realizácie,“ hovorí.

O svoje vedomosti a skúsenosti sa rád podelí, ale prednášať sa

nechystá. „Volal ma pred rokmi môj pedagóg, ktorý ma učil priemyselnému výtvarníctvu do školy v Spišskej Novej Vsi, ako svojho nástupcu. Dostal som aj ponuku prednášať o dizajne na Fakulte architektúry STU v Bratislave, ale vyučovanie je profesia, ktorú tiež treba vedieť, veď sa to študuje na školách. Už som ukončil prácu profesionálneho dizajnéra a neviem prečo by som sa mal začať venovať práci, v ktorej by som bol amatérom,“ vysvetľuje Chlebo, ktorý na budúci rok oslávi sedemdesiatku.

Okrem toho, že pracuje na katalogizácii svojich prác, hlavu si rád prečistí na prechádzkach popri Chorvátskom ramene. „Chodievam pravidelne na rýchle pochody okolo kanála až na brádzu popri Dunaji, niekedy urobím za deň aj vyše dvadsať kilometrov. Ale to len výnimočne.“

A mimochodom, ak by ste mali chuť posedieť si v jeho slávnom kresle, stačí sa vybrať do Starého Mesta. „V jednej cukrárni na Dunajskej ulici ho použili dizajnéri, ktorí robili interiér a musím povedať, že vyzerá úplne súčasne, vôbec nie ako retro. Takéto veci ma vždy potešia.“

Terasové kreslá Wind navrhol v roku 1983 pre Kodrety Myjava. | Foto: Archív V. Ch.

Martina Štefániková

RADA PRÁVNÍKA

DAROVANIE VECÍ: MOŽNO DAR VRÁTIŤ, PRÍPADNE DOMÁHAŤ SA VRÁTENIA DARU?

Frekventovaným spôsobom prevodu majetku, najmä v rámci rodinných kruhov, je darovanie prostredníctvom darovacej zmluvy. Darovacou zmluvou darca niečo bezodplatne prenecháva alebo sľubuje obdarovanému a tento dar alebo sľub prijíma.

Pri hnuiteľných veciach môže byť darovacia zmluva uzatvorená aj v inej ako písomnej forme, teda napríklad na základe ústneho prejavu, prípadne konkludentne (napr. odovzdaním veci). Písomnú formu darovacej zmluvy zákon vyžaduje jedine pre prípad darovania nehnuteľnosti.

Bezodplatnosť a pri hnuiteľných veciach aj neformálnosť je mnohokrát dôvodom voľby tohto spôsobu prevodu majetku. Ako sa však hovorí – kým ste nededili, nemôžete hovoriť o dobrých vzťahoch v rodine. Čo teda robiť, ak chcete, aby vám bol dar vrátený? A môžete dar prípadne vrátiť, ak ste jeho príjemcom?

PRÁVO DARCU A OBDAROVANÉHO

Vrátenie daru obdarovaným a problematika oprávnenia

darcu na domáhanie sa vrátenia daru sú upravené v ustanovení § 629 a § 630 zák. č. 40/1964 Zb. Občianskeho zákonníka.

Darca je povinný pri ponuke daru upozorniť na vady, o ktorých vie. Obdarovaný je preto oprávnený dar vrátiť v prípade, ak má vady, na ktoré ho darca vopred neupozornil.

Ak by naopak darca chcel získať dar naspäť, v zmysle zákona sa môže domáhať jeho vrátenia len v prípade, ak sa obdarovaný správa k nemu alebo členom jeho rodiny tak, že tým hrubo porušuje dobré mravy.

Právo domáhať sa vrátenia daru patrí medzi práva vzťahujúce sa k osobe darcu, a preto zaniká jeho smrťou. Vylučuje sa preto uplatnenie tohto práva dedičmi darcu po jeho smrti. Dedičia darcu sa môžu domáhať vrátenia daru jedine v prípade, že tak už darca učinil za svojho života.

PORUŠENIE DOBRÝCH MRAVOV

Základným predpokladom vzniku oprávnenia darcu domáhať sa vrátenia daru je teda správanie obdarovaného hrubo porušujúce dobré mravy.

Dobré mravy nie sú zákonom definované, avšak súdna prax sa zjednotila vo výklade, že sú nimi základné pravidlá správania sa, ktoré sú v prevažnej miere v spoločnosti uznávané a tvoria základ hodnotového poriadku. V prípade sporu je teda na právnom posúdení súdu, či konaniu obdarovaného prisúdi takú vážnosť, že ho možno považovať za konanie hrubo porušujúce dobré mravy.

Takéto správanie je nevyhnutné posudzovať objektívne a právo darcu domáhať sa vrátenia daru preto nevznikne pri akejkoľvek nevdlačnosti obdarovaného, resp. menej významnom porušení dobrých mravov. O hrubé porušenie dobrých mravov nepôjde, ak napríklad obdarovaný zabudol na darcove narodeniny, hoci to darca subjektívne zle znáša. Zároveň sa neberie do úvahy len hodnotenie správania obdarovaného, ale zohľadňuje sa aj prípadné nevhodné správanie samotného darcu.

PREMLČACIA DOBA

Ak sa teda hodláte domáhať vrátenia daru, odporúčam písomne vyzvať obdarovaného na jeho vrátenie, s nezameniteľným označením adresáta tohto prejavu

a vymedzením, čo považujete za hrubé porušenie dobrých mravov.

V prípade, ak by obdarovaný odmietol dar dobrovoľne vrátiť, môže táto výzva slúžiť v súdnom konaní na preukázanie tejto skutočnosti.

Uplatnenie tohto práva darcu však patrí medzi majetkové práva, ktoré sa premlčujú vo všeobecnej **trojročnej premlčacej dobe**, a preto sa musíte domáhať vrátenia daru do troch rokov od momentu, kedy k hrubému porušeniu dobrých mravov došlo.

Ak by obdarovaný napriek písomnej výzve dar nevrátil, odporúčam vám obrátiť sa na advokáta, ktorý starostlivo posúdi prípad, zachovanie premlčacej lehoty a navrhne vám prípadné ďalšie kroky smerom k ochrane vašich práv.

JUDr. Ján Dolejš
advokát, konateľ
Advokátska kancelária
Remedium Legal, s.r.o.

Darca je povinný pri ponuke daru prijímateľa upozorniť na vady, o ktorých vie. | FOTO: freepik.com

NOVINKA!

ODSTÁVKY TEPLEJ VODY A KÚRENIA NA VAŠEJ ULICI?

DOSTÁVAJTE BEZPLATNÉ SMS alebo E-MAILY

Zaregistrujte sa

www.veoliaenergia.sk

PETRŽALKA V 50. ROKOCH? BEZ PLYNU, ELEKTRINY ČI KANALIZÁCIE

Lýdia Poárová sa prisťahovala do Petržalky v auguste 1947.

Ako prvý si pamätám vyschnutý Dunaj, z ktorého ostali len malé potôčky v koryte rieky. Náš dom bol na konci Macharovej ulice, pred nami boli len polia a na konci ulice hraničné pásmo. Dom patrilo povereníctvu pôdohospodárstva a bývali v ňom rodiny, ktorých otcovia na povereníctve pracovali. Všetci sme sa navzájom poznali, a keďže dom stál na veľkej parcele, mali sme trávnik, kde sme sa ako deti hrávali. Postupne naši otcovia vysadili stromy, potom postavili aj bazén, hojdačky, volejbalové ihrisko – v zime slúžilo ako klzisko.

V každom dome v starej Petržalke mali psa alebo mačku. Psy strážili dom a dvor, mačky chytali myši. Mnohí ľudia chovali sliepky či králiky. Foto: Archív L. P.

Kilo marhúľ za tri koruny

Z opačnej strany domu bolo vidno záhrady a domy. Na jar kvitli hlavne marhule a čerešne, bol to krásny pohľad. Petržalčania pestovali aj zeleninu – hlavne pre seba a svoje rodiny. No postupne sa záhradkárstvo tak rozšírilo, že Petržalka sa stala zásobárňou ovocia a zeleniny pre Bratislavu. Čo nepotrebovali, išli predat' na trh do mesta. Trhovisko bolo na Trnavskom mýte, kde ešte nedávno stál Dom ROH (známy ako Istropolis). Zbúrali ho a teraz sa tam opäť stavia. Časom tam začali nosiť ovocie a zeleninu aj ľudia zo Záhoria, Prievozu, Podunajských Biskupíc a ďalších okolitých obcí, ktoré vtedy ešte neboli súčasťou Bratislavy, ako je tomu dnes.

Bratislavčania chodili kupovať aj do petržalských záhrad – najmä marhule, kilo za tri koruny. Marhuľový džem bol povestný a varila ho celá Petržalka a mnohí ľudia z mesta – ako sa u nás hovorilo. Ďalšou najčastejšie pestovanou plodinou boli paradajky. Moja

matka z nich varila pretlak na zimu. Ja som ako dievča musela pomáhať so zavaraním. Umývať poháre, krájať marhule, plniť poháre, sterilizovať – to by dnes už nikto nerobil, lebo to bolo namáhavé.

Zdravý život

Do školy som začala chodiť v septembri 1947. Nazývala sa Jánošíkova podľa ulice, kde stála. Bolo to asi pätnásť minút od nášho domu. Idúc do a zo školy som pozerala do záhrad, v každom dome mali psa alebo mačku. Psy strážili dom a dvor, mačky chytali myši. Mnohí ľudia chovali sliepky či králiky.

Treba si uvedomiť, že to boli časy po druhej svetovej vojne a potraviny boli na lístky (body). Nevýhodou nášho domu bolo, že obchody – zelovoc a mäsiarstvo – boli dosť ďaleko, asi pätnásť minút pešo. Vtedy sa nakupovalo takmer denne, neboli ešte chladničky ani mrazničky, vždy sa varilo

z čerstvého. Ani sme nevedeli, ako zdravo sa stravujeme – žiadne éčka, konzervanty. A to máme dnes chladničky s mrazničkou!

Ženy ešte nechodili do zamestnania, takže mali čas na nakupovanie a na domáce práce – na varenie, pranie, zaváranie a podobne. Neboli ani škôlky a jasličky, matky deti vychovávali a starali sa o ne.

Na dvore boli lavičky, naše matky na nich sedeli, štrikovali svetre a debatovali o tom, ako vyjsť s peniazmi od prvého do tridsiateho. Aj moja matka mala rozpočet – čo a koľko si môže nakúpiť. Keďže vedela šiť, občas ušila niektorej susedke šaty alebo sukňu, a tak si privyrobila. Muži hrali zvyčajne volejbal alebo karty a diskutovali o politike. Neboli ešte televízory a aj rádio mali iba niektorí.

Profesor Oswald

Nevýhodou bola doprava. Do Petržalky jazdil len jeden autobus, konečná zastávka bola od nášho

domu dvadsať minút. Do kostola to bolo pol hodinu. Neuvedomovali sme si, koľko pohybu na čerstvom vzduchu máme. Niektorí chodili po kostole do krčmy, ktorá stojí a funguje dodnes. Dali si jedno pivo a išli domov na obed. Večer tam chodili muži, ktorí si chceli dať viac ako jedno pivo. Chodil tam aj farár – pil viac než jedno pivo a masil karty. Povrávalo sa, že mal syna s kuchárkou, no nik to neriešil.

Vedľa krčmy bola hudobná škola – aj tá stojí a funguje dodnes. Sedem rokov som tam chodila na klavír a do spevokolu, ktorý založil pán profesor Oswald. Chcel skultúrniť Petržalku a veľa detí tam chodilo na klavír, husle či gitaru. Profesor Oswald hral v kostole na organ, bol to skvelý človek a hudobník.

Kúsok od kostola bol starý, zanedbaný cintorín, kde sa pochovávalo ešte za Rakúsko-Uhorska. Raz som sa tam bola pozrieť, väčšina nápisov na hrobch bola po

nemecky, niečo po maďarsky. Boli tam aj vysoké, mohutné stromy, takže tam panovalo šero. Bola som len zvedavé dieťa, a tak som odtiaľ rýchlo utiekla. Bála som sa.

Z mešťanky deväťročnica

Keď som skončila piatu triedu, začala som chodiť do „mešťanky“ (meštianska škola). Bola to budova dnešného gymnázia Mercury, dobre, že ju nezbúrali. Cesta trvala pol hodiny pešo. Vtedy sa nám to nezdalo ďaleko, všetci Petržalčania sme chodili všade pešo alebo na bicykli, autobusom sa chodilo len do mesta. No nie každý si mohol dovoliť kúpiť bicykel, bolo to začiatkom päťdesiatych rokov a všetci sme boli po „Vít'aznom februári“ chudobní.

Po prvom roku „mešťanky“ sa školy zmenili na základné deväťročné školy (ZDŠky) a vrátili sme sa na Jánošíkovu. Aspoň to bolo bližšie. Žiaci a najmä žiačky sa neučili dobre, keďže museli doma vypomáhať pri práci v záhrade. Vzdelávanie dievčat sa v tom čase považovalo za zbytočné, predpokladalo sa, že aj tak skončia s deťmi pri sporáku.

Kúpalisko Matadorka

Petržalka bola samostatná dedina, a tak v nej nebol zavedený plyn, vodovod ani kanalizácia. Kúřilo sa v kachliach a sporákoch drevom a uhlím, ktoré však bolo na prídel. To si dnes nevieme predstaviť.

Kúpať sme sa chodili do malého záľivu pri Pečni, kde bola vtedy ešte voda. Keď naši otcovia vybudovali na dvore bazén, nemuseli sme chodiť na Pečňu. Ostal po nej iba názov ulice Pečnianska (pôvodne Pečenská).

V 80. rokoch vybudovala Matadorka kúpalisko. Voda tam bola teplá, išlo o tzv. prebytkovú vodu. V Matadorke to bola chladná voda, ktorá sa pri výrobe zahrieva. Hneď nato napojili túto vodu na ústredné kúrenie v paneláku, takže sme ho mali prakticky zadarmo.

Roztratené priateľky

Po ukončení základnej školy som chodila na gymnázium na Makarenkovej, dnes je to Ein-

steinova. Chodili tam aj študenti z mesta, hoci to mali ďaleko, ale pre nedostatok miesta ich neprijali na gymnázium na Grösslingovej (potom ulica Červenej armády a po roku 1989 opäť Grösslingová). Časy sa menia a s nimi aj názvy ulíc.

Priateľky, ktoré som mala ako tínedžerka na Macharovej, sa roztrhali všetkými smermi: Eva Š. študovala „učiteľák“ v Trnave, po skončení dostala miestenku do Rusoviec. Irena M. chodila na vysokú, učila biológiu a telocvik. Helena M. sa stala lekárkou, dostala miestenku do Brezna. Eva M. študovala ekonómiu a pracovala v meste. Veru, v tých časoch dostali mnohí absolventi vysokých a stredných škôl miestenku. Soňa H. absolvovala umeleckú školu, študovala hru na husle. Tak veľmi sa chcela v živote uplatniť, že skončila na psychiatrii. Jej sestra Barbora išla študovať ruštinu do Prahy, lebo dostala štipendium. Jej otec bol partizánom a desať rokov po vojne zomrel na tuberkulózu. Po zmene režimu jej ruština bola na nič.

Ja som spočiatku pracovala ako kreslička, popri zamestnaní som študovala večernú školu stavebnú. Po skončení som bola projektantka, potom rozpočtárka. V sedemdesiatych rokoch ešte neboli počítače, a tak sa projekty kreslili na výkresy. Aj rozpočty sa robili tak, že sa písali do formulárov a potom ich písárky prepisovali na písacích strojoch.

Prvý panelák

Keď som sa vydala, kúpili sme družstevný byt – kde inde, ako v Petržalke, na Vilovej. Bývame tu dodnes. Bol to prvý panelák postavený v Petržalke, dala ho postaviť Matadorka a ZŤSka pre svojich zamestnancov.

S hrôzou sme sledovali búranie rodinných domov v starej Petržalke, likvidáciu záhrad s marhuľovými stromami. Je pravda, že väčšina domov bola vlhká, postavená pred sto rokmi. Majitelia dostali štátne byty v panelákoch. Mnohí sa nedokázali zmieriť s tým, že nemajú záhradku, sliepky, vlastný dom. Niektorí starí ľudia od žiaľu zomreli.

Mobily neexistovali, ani televízory nepatrili k výbave bežnej domácnosti, najviac času deti trávili vonku. | Foto: Archív L. P.

Otcovia postupne pri panelákoch vysadili stromy, postavili hojdačky aj volejbalové ihrisko – v zime slúžilo ako klzisko. | Foto: Archív L. P.

Aj náš dom neskôr zbúrali, dnes je na jeho mieste budova súdu. Rodičia dostali byt na ulici Bélu Kuna, dnes Gessayova. Prípado nám to smiešne, nik nevedel kto bol Béla Kun, ani Gessay. Na druhej strane to bolo otravné, lebo nájomníci museli vymeniť všetky doklady za nové.

Niekoľko domov a záhrad na Lysenkovej – dnes Záporožskej – zostalo. Postavili tam aj tzv. pavilónovú základnú školu – dnes je tam Bulharská škola, jednu budovu zabrala polícia. Dajú sa tam vybaviť či vymeniť občianske preukazy, vodičské preukazy, pasy.

Trhovnička

Na Lysenkovej sme kúpili záhradu, bola päť minút od nášho paneláku. Pestovali sme – ako inak – hlavne marhule, ale i zeleninu

pre vlastnú potrebu. Vedeli sme, že záhradu budeme mať asi desať rokov a potom nám ju vykupia. Dnes tam stoja paneláky a ulica sa volá Záporožská.

No i tak sa dvanásť rokov vyplatilo, užili sme si čerstvého ovocia a zeleniny. Záhradu si užili aj moji rodičia, synovci a netere. Dopoludnia ju navštevoval otec s deťmi, ktoré práve opatroval. Mama prišla na bicykli s obedom. Potom si všetci pospali. Ja som šla z práce rovno do záhrady a oberali sme jahody, neskôr marhule. Deti sa hrali v piesku. Úplná idylka, bolo nám tam dobre.

Ja som chodila predávať na malý trh vedľa pošty (ktorú zbúrali) marhule, jahody a kvety – teda prebytky zo záhrady s povolením národného výboru (dnešný miestny úrad). Bola na to potrebná

„bumažka“ (pre neskôr narodených – potvrdenie s pečiatkou) práve tak ako aj dnes.

Dlhá cesta do práce

Naša jediná dcéra veľmi chcela chodiť do škôlky „hrať sa s detičkami“. Keď mala tri roky, želanie sa jej splnilo. Škôlka bola tri zastávky, potom som pokračovala autobusom do mesta, na Šafko (Šafárikovo námestie), električkou k Sovietskej knižnici (kedysi obchod s ruskou literatúrou) a autobusom do Mlynskej doliny. V sedemdesiatych rokoch ešte neboli dlhé trate autobusov, takže sme boli nútení kúpiť auto, keďže som do práce prišla vždy vyčerpaná. Polovicu nám požičali svokrovci, čo sme im postupne splácali. Mali sme z čoho, záhrada dobre „sy-pala“, marhule sme predávali aj do zberne – 6 korún za kilo. Obyčajne sa urodilo 600 – 800 kíl marhúl za sezónu.

Už aby bola električka!

Jediná dobrá vec bola, že postavili zdravotné stredisko na Záporožskej a vilu Magma s lekárnou – máme to cez cestu. Panelák má okná z jednej strany na Rusovskú cestu, ktorá je značne rušná a hlučná, no druhá strana je do dvora, kde sú záhradky a trávnik. Vo dvore je aj samoobsluha. Vyriešili sme to plastovými oknami a v byte je ticho.

Nový most SNP nám tiež uľahčil život, škoda, že nie je riadne udržiavaný. Časom bude asi potrebné otvoriť nový starý most pre autobusy a autá. Tiež nelogické: postaví sa nový most a môžu jazdiť po ňom iba električky. No tešíme sa, že do Petržalky bude jazdiť električka. Veľmi to zjednoduší dopravu, polovica autobusových tratí môže byť zrušená. Tak si to aspoň predstavujeme. Dúfame, že aspoň do konca roka 2024 trať skolaudujú a dajú do užívania. A električky, že budú nové, nie tie,

So svojimi spomienkami na Petržalku od konca 40. rokov 20. storočia až dodnes sa podelila bývalá prekladateľka Lýdia Poórová. Inšpirovala ju autobiografická poviedka Vladimíra Pongráca, ktorá vyšla v novembrovom čísle mesačníka Naša Petržalka. Máte autentické zážitky a spomienky na minulosť mestskej časti? Prežili ste v Petržalke zaujímavé okamihy? Pošlite váš príbeh (a pridajte aj fotografie) na tlacove@petrzalka.sk.

ktoré jazdia do Karlovej Vsi a Dúbravky už dvadsať rokov.

Kde sa býva najlepšie

V šesťdesiatych rokoch pokračovala výstavba panelákov a dodnes neskončila. Postavili sa Slnecnice a výstavba stále pokračuje. Časť Nesto ešte nie je ukončená, obe tieto časti Petržalky sú sympatickejšie a krajšie – domy majú štyri až šesť poschodí čo je lepšie a praktickejšie než tie 12-poschodové ohavy. A okolie je upravené, všade tráva a stromy.

Prakticky štvrtinu Bratislavy tvorí Petržalka. Dedina, ktorá

mala 20-tisíc obyvateľov, ich teraz má asi 150-tisíc. Najväčším problémom je – tak ako všade – parkovanie.

Býva sa tu dobre, výhodou je, že za 10 – 15 minút sa človek dostane autobusom do centra mesta a za 20 minút aj do Podunajských Biskupíc. Veru tak, najlepšie sa býva v Petržalke.

Lýdia Poórová

INZERCIA

FAŠIANGOVÝ KARNEVAL

10.2.2024 | 14:00
Dom kultúry Lúky

BUBLINOVÁ SHOW
KOPEC ZÁBAVY
SUŤAŽE A AKTIVITY
FAŠIANGOVÁ DISKOTÉKA
PROMENÁDA MASIEK

Prihlasovanie/registrácia na dkl@kzp.sk

www.kulturavpetrzalka.sk

pod záštitou Jána Hřčku,
starostu MČ Bratislava-Petržalka

Večer autentického folklóru

10.2.2024
DK ZRKADLOVÝ HÁJ

PREDSTAVUJEME VÁM MESTO
ČADCA
V PROGRAME
KOŠIELKA BIELENA
70 ROKOV FS KYSUČAN

PETRŽALKA KZP Nadácia SPP U

v spolupráci s Vladimírom Bajanom a ProfFolklorika n.f.

KEĎ JE ZÁBAVA AJ KREATÍVNOU INŠPIRÁCIOU

Pravidelnou súčasťou plesu je starostovský valčík. | Foto: Ivana Vrabľová

Pilot s pôvabnou letuškou „prileteli“ do Petržalky až z Kysuckého Nového Mesta. | Foto: Ivana Vrabľová

Oblíbené boli kostýmy v téme 20. rokov minulého storočia. | Foto: Ivana Vrabľová

Štyri ročné obdobia – víťazná kolektívna maska. | Foto: Ivana Vrabľová

Už dvadsiaty druhý rok sa masky zvieratiek, historických osobností či najrôznejších postaviek začiatkom februára stretávajú na tradičnom Petržalskom maškarnom plesu. Všetci sa zhodujú na jednom – tunajšia uvoľnená, neformálna atmosféra je ako žiadna iná. A tak sa na tanečnom parkete opäť bok po boku vykrúcali piráti s kovbojmi i jednorozcami za rytmov kapely Neon Fever a neskôr Dj-a Lomba.

Vytancovaným nohám dal oddýchnuť kultúrny program v podobe exhibície tanečnej školy Dansovia, svetelnej show od Inspinie či vystúpením mladých muzikálových hviezd Star Track. Okrem bohatej tomboly sa odmeny dočkali aj tí najkreatívnejší plesujúci – skupinovú cenu vyhrali Štyri ročné obdobia, cenu za jednotlivca zase domyselná Bábika na kľúčik.

Ivana Vrabľová

ĎAKUJEME PARTNEROM

Aupark, Zmrzlina u Bajrama, Z + M servis, a. s., Veolia, TPD, Tout kaviareň, The Alchemist Lounge, Euronics, Šimák Zámok Pezínok, Supermedia, Slovart, Salón Mírea, Restaurant Alfa, Pixxla, Pixel Federation, Pivovar NILIO, Pivovar Hops, Petržalské langoš, Petržalská tržnica, Petržalská plaváreň, Pixel Federation, Pixxla sauna, Penam, Nutrition club Bratislava, Múzeum petržalského opevnenia, Bratiska, Tomáš Harman – realitný maklér, Lenka Gromová – výživové poradenstvo, Kultúrne zariadenia Petržalky, ArtyS sun šperky, Polat Elalmis Kadernický Salón, Kaderníctvo Salón Next, Jardani – Photography, Intersport, Gothál Liptovská Osada, GROLOS, s. r. o., YVEX, s. r. o., FC Petržalka, Engerau Restaurant, Decoled, DC Sielnica, n. o., Bufet Šutrovka, Bicykle CIVI SPORT a Grolos, BBAU, s. r. o., APRO Záhradné centrum, s. r. o., SEGUM trade, s. r. o., Agrokarpaty, s. r. o., GENESIS Pozemné stavby, s. r. o.

PETRŽALKU ROZŽIARIA HERECKÉ HVIEZDY

Február sa v petržalskom stánku kultúry bude niest' predovšetkým v znamení dobrého divadla. Predstavia sa viaceré slovenské herecké legendy v dielach svetových dramatikov, ale aj mladých autorov.

Dom kultúry Zrkadlový háj dočasne hostí divadelnú scénu DIVADLA ARÉNA a vďaka tomu si v utorok **13. februára** o 19:00 môžete pozrieť rodinnú drámu Tennesseeho Williamsa **Sklenený zverinec**, ktorá prináša dojímavý príbeh o matke a jej dvoch deťoch. Zárukou kvality sú herci Emília Vášáryová, Alexander Bárta, Ivana Uhlířová a Jakub Rybárik.

Komédiu Divadla Aréna **Ľadvina** o krehkosti manželstva, síle priateľstva a o tom, že pravda vždy (ne)zvíťazí si môžete pozrieť **19. februára o 19:00**. Inscenácia nenechá chladným nikoho – stačí položiť manželovi alebo manželke jednoduchú otázku – daroval(a) by si mi Ľadvinu? O zábavu sa postarajú Soňa Norisová, Marko Igonda, Lenka Barilíková a Gregor Hološka.

O LÁSKE, STRACHU A VLAKOCH

Pokračujeme aj v cykle KLENOTY ČESKEJ KOMÉDIE s brilantnou situačnou komédiou plnou zvrátov o tom, koľko mileníek je potrebných na zničenie jedného dlhoročného manželstva. Titul francúzskeho scenáristu a režiséra Erica Assousa **Dokud nás milienky nerozdelí** ukáže, že dvojitý život sa nevypláca v sobotu **17. februára o 19:00**.

Ochotnícke Divadlo Tandem na scéne Domu kultúry Lúky ponúkne zamilovanú činohernú

komédiu **Aj tak spolu nakoniec neskončia**, ktorá vlastne nie je ani tak o láske ako o dvoch vlastnostiach silnejších ako tento krásny cit – o egoizme a strachu, v **stredu 7. februára o 19:00**.

O cestách vlakom po malebnom Slovensku, o ľuďoch, ktorí sa v ňom stretávajú a o tom, kto je tajomný Miňo bude **23. februára o 19:00** situačná komédia **Za meškanie sa ospravedľujeme**.

Rodinná dráma Tennesseeho Williamsa Sklenený zverinec | Foto: Divadlo ARÉNA

KULTÚRA

ROZPRÁVKOVÉ NEDELE PRE DETI

KULTÚRA Nezapúdame ani na deti! Tým sú venované rozprávkové nedele, **18. 2.** o 15:00 muzikálové predstavenie **Slovenské Ľadové kráľovstvo** v DK Zrkadlový háj.

A rozprávka ochotníckeho Divadla Tandem o priateľstve, ktoré nedokáže pretrhnúť ani síla zlých čarodejníc s názvom **O najväčšom priateľstve** sa odohrá v Dome kultúry Lúky **25. 2.** o 10:00.

KAM NA VALENTÍNA?

KULTÚRA Valentínsky večer môžete stráviť v Artkine za zrkadlom o 19:00 na predpremiére romantickej komédie **Miluje ma, nemiluje ma** od amerického režiséra Willa Glucka (Králik Peter, Ide len o sex), ktorá hovorí o tom, že ak dvaja ľudia k sebe naozaj patria, určite sa stretnú. Alebo na koncerte vokálno-inštrumentálnej skupiny **Ako hovorí moja bývalá** v DK Lúky, kde sa od 19:30 predstavia tvrdí chlapi s nežnými srdcami, ktorí vo svojej

tvorbe kombinujú punk s poprockovým pesničkárstvom.

Pre zamilovaných seniorov, ale aj pre tých, čo nosia v sebe lásku a majú pripravené valentínske darčeky, môžu ich odovzdať svojim milým pri príjemnom posedení s jemnými a zaľúbenými skladbami v podaní Petra Kalapoša v CC Centre od 16:00 – **Seniorcaffe – sv. Valentín**.

Zuzana Golianová, Kultúrne zariadenia Petržalky

Valentínsky večer si môžete spríjemniť aj romantickou komédiou od amerického režiséra Willa Glucka, odborníka na vzťahy i rozprávky. | Foto: Sony Pictures

NEOPAKOVATEĽNÉ ČARO DEDINSKÉHO FUTBALU

Festival Kinedok prináša do knižničnej pobočky na Vavilovovej 26 Turnaj snov, veselo-trpký príbeh o veľkých ambíciách jedného nevelkého rumunského futbalového mužstva.

Takmer každú nedeľu futbalový manažér Nelu Târnovan trénuje mužstvo na miestnom štadióne, ktorý sa nachádza niekde na okraji dediny v Transylvánii. Jeho tím Eagles z aga bojuje v poslednej lige a za ostatné dva roky nevyhral ani jeden zápas. Ale Nelu sa snaží udržať tím pri živote, aj keď sa zdá, že všetko ide proti nemu: rozhodcovia, počasie, jeho manželka a niekedy aj jeho vlastní hráči. Všetko zmení nečakané pozvanie

na medzinárodný turnaj na Slovensku, ktoré by mohlo rezignovaných hráčov konečne prebrať z letargie.

Pôvabný rumunsko-slovenský dokument o dedinskom futbale nakrútilo režisérské duo Adina Popescu a Iulian Manuel Ghervas v júli 2019 v slovenských obciach Slanská Huta, Čierny Balog, Snežnica a v slovenských kúpeľoch Rajecké Teplice. Vychutnať si ho môžete v **Klube pod terasou** (knižnica Vavilovova 26) **vo štvrtok 15. februára o 17:30.**

Rumunsko-slovenský dokument sa nakrúcal na slovenských dedinských ihriskách.
Foto: Forum Film

VÝSTAVA: 100 ROKOV ROZHLASOVÉHO VYSIELANIA V ČESKOSLOVENSKU

Rozhlasové vysielanie pre verejnosť v Československu začalo 18. mája 1923.

Prosperita 20. rokov 20. storočia, obsadenie Československa nacistami, jeho následné oslobodenie, temné obdobie komunizmu, Pražská jar, vpád sovietskych vojsk v roku 1968, Nežná revolúcia, rozdelenie Československa aj vstup Česka do európskych a transatlantických organizácií – všetky tieto udalosti zachytilo rozhlasové vysielanie a mapuje výstava **100 rokov rozhlasového vysielania v Československu.**

Od **12. februára do 28. marca** prostredníctvom unikátnych fotografií z archívu nazriete v **petržalskej knižnici na Vavilovovej 26** do života Československého rozhlasu, jeho minulosti aj súčasnosti. S využitím QR kódov si môžete vypočúť autentické audio i videonahrávky z vysielania.

Výstava ukazuje aj vysielaciu a prenosovú techniku a predstavuje rozhlas nielen ako inštitúciu so sto-ročnou tradíciou, ale zároveň ako moderné verejnoprávne médium.

Výstavu pripravilo České centrum v spolupráci s Knižnicou Petržalka.

PREVETRAJTE VEDOMOSTI NA KNIŽNOM KVÍZE

Viete, kto je autorom eposu Sto rokov samoty? Ako sa volal hlavný hrdina románu Zločin a trest? Poznáte diela Dominika Dána? Skrátka – ste doma vo svete literatúry? Ak znie odpoveď – áno, nenechávajte si svoje vedomosti pre seba, ale príďte ich prevetrať na **Knižný**

kvíz do pobočky Knižnice Petržalka na **Turnianskej 10 v piatok 22. februára o 17:30.** Vítazi si odnesú dobré knihy alebo darčkové čitateľské preukazy

Stranu pripravila
Viera Némethová,
Knižnica Petržalka

INZERCIA

wustenrot

W DOBROM AJ V ZLOM

Eva Prostředný

INTERMEDIO s.r.o.

Expert pre komplexné finančné služby
+421918 771 230
+421903 398 233
+421 2 4445 9037
w.intermedio@wustenrot.sk
prostredna.wustenrot@gmail.com

Dobrý deň,
rada by som Vás informovala
o zmene.

Nakoľko pobočka na Osuského,
kde sme sa stretávali, sa
k **30. 6. 2023** zatvorila, môžem
vám opäť ponúknuť svoje služby
na dvoch obchodných miestach:

- **Einsteinova 21 (Digital Park)**
851 01 Bratislava
- **Nobelova 42**
831 02 Bratislava

Po: telefonická dohoda

Ut: 9:00 - 18:00 (Nobelova)

St: telefonická dohoda

Št: 9:00 - 16:00 (Nobelova)

Pi: 8:30 - 16:00 (Einsteinova)

So: telefonická dohoda

Ne: telefonická dohoda

KNIŽNICA

TRÉNOVAŤ V HALE PROKOFIEVOVA JE SPLNENÝM SNOM

Pokračujeme v seriáli predstavovania veľkých športových klubov. Tentokrát sa presunieme na basketbalovú palubovku.

Bližšie sa pozrieme na klub **B.S.C. Bratislava**. Svoju činnosť začal ešte v roku 1984 ako školské športové stredisko pri Basketbalový oddiel Matador Bratislava. Zakladateľom a prvým trénerom bol Robert Schnürmacher, v tom čase učiteľ telesnej výchovy na ZŠ Holíčska 50, kde má klub doteraz svoje sídlo.

S AKTUÁLNYM NÁZVOM UŽ 26 ROKOV

Od svojho vzniku prešiel klub, čo sa týka názvu, viacerými zmenami. Pod pôvodným, teda ŠŠS (Školské športové stredisko) Matador Bratislava, pôsobil päť sezón. V roku 1989 bolo družstvo premenované na BSC Matador Bratislava a v roku 1996 zas na B.S.C. Inter BRATISLAVA. Od roku 1998 až po súčasnosť pôsobí klub pod názvom Školské športové stredisko B.S.C. (Basketball School Centre) Bratislava.

PÔSOBIA NA PIATICH ŠKOLÁCH

B.S.C. Bratislava nemá núdzu o rozširovanie členskej základne. „V sezóne 2023/2024 má klub registrovaných približne dvesto hráčov. V basketbalových prípravkách na piatich petržalských základných školách, ako aj v skupinách Basket 4 fun, ktoré sú určené pre hoby športovcov, máme ďalších dvesto detí,“ upresňuje podpredseda klubu **Richard Ďuriš**.

Spomenuté prípravky vedie klub na základných školách Holíčska, Turnianska, Lachova, Pankúchova a Dudova. „Sú určené pre deti na 1. stupni základných škôl. Pre starších hráčov sú určené skupiny Basket 4 fun, konkrétne pre ročníky 2006 až 2012,“ vysvetľuje Ďuriš. Doplnia tiež, že klub je aj v týchto dňoch otvorený hráčom akejkolvek výkonnosti a stupňa zručnosti.

Súčasťou značky B.S.C. sú aj originálne dresy. | Foto: B.S.C. Bratislava

MLÁDEŽNÍCKA PYRAMÍDA

Tradičný klub pôsobí vo viacerých kategóriách, pričom prím hrajú mládežnícke. Ako uvádza Ďuriš, spoločne vytvárajú kompletnú pyramídu. „Kluby máme v najmenej kategórii U10, kde naše deti hrajú mikroligu Slovenskej basketbalovej asociácie. Nasledujú kategórie U11 – mladší minižiaci, U12 – starší minižiaci, U13 – mladší žiaci, U14 – žiaci, U15 – starší žiaci, U17 – kadeti a tiež U19 – junióri,“ vysvetľuje systém podpredseda klubu.

Zoznam doplnia kategória U23 – toto družstvo pôsobí v Bratislavskej mestskej basketbalovej lige.

HVIEZDNI ODCHOVANCÍ

Členov všetkých vyššie spomenutých kategórií môže motivovať fakt, že v klube

v minulosti vyrástli aj veľké osobnosti slovenského basketbalu. Jeho najznámejšími odchovancami sú nepochybne bratia **Martin a Radoslav Rančíkovci**.

„Sme veľmi radi, že tieto legendy začali kariéru v našom klube. Svojím prístupom a úspešnou kariérou sú určite veľkými vzormi pre ďalšie generácie a ukázali, že aj z Petržalky sa dá dostať do veľkého basketbalu. Veríme, že sa nám časom podarí naštartovať kariéru aj ďalším hráčom, ktorí sa im približia. Tento rok nás čakajú oslavy štyridsiatich rokov existencie B.S.C., budeme veľmi radi, ak aj oni prijmu naše pozvanie,“ hovorí Ďuriš.

MUŽI SA VYROVNALI ŽENÁM

Posledné roky ťahal slovenský basketbal výraznejšie ten ženský, a to cez pravidelné účasti na európskych šampionátoch. Podľa Ďuriša sa však situácia mení: „Aktuálne už vnímam silu nášho mužského a ženského basketbalu

rovnačo. Bobužial, skôr z dôvodu, že aj náš ženský basketbal upadol, napríklad znížila sa členská základňa. V poslednom období sa našim hráčom podarilo dostať do kvalitných zahraničných lig, čo určite pozdvihne úroveň mužskej reprezentácie. Celkový úpadok však pripisujem zníženiu členskej základne súvisiacej s biednou infraštruktúrou, ktorá je oproti okolitým krajinám na žalostnej úrovni.“

NÁVRAT DO DOMOVINY

B.S.C. Bratislava má síce sídlo na petržalskej základnej škole na Holíčskej ulici, väčšinu svojich zápasov však hráva v prenájatej športovej hale na Domkárskej v ružinovskej časti Prievozu.

„V Petržalke doteraz nebola vhodná telocvičňa na oficiálne basketbalové zápasy. Sme však vďační, že nám bolo umožnené začať trénovať v zrekonštruovanej športovej hale Prokofievova. Deti vďaka tomu ušetria veľa času, ktoré by inak museli obetovať na cestovanie. Pevne veríme, že už čoskoro budeme pôsobiť výhradne na území našej mestskej časti,“ teší sa Ďuriš.

B.S.C. si vynovenú halu užíva plnými dúškami. | Ivana Vrablová

HALA JE SPLNENÝM SNOM

B.S.C. si v týchto dňoch užíva tréningy vo vynovenej športovej hale, ktorá sa okrem iného dočkala výmeny okien, rekonštrukcie oboch telocviční či výmeny podláh.

„Je to čistá fantázia a splnený sen. Je radosť vstúpiť do úplne novej haly, s novou palubovkou a s novými košmi. Nedá sa to porovnať so stavom, ktorý tam bol posledných dvadsať rokov. Klobúk dole pred všetkými, ktorí sa o túto zmenu pričínili,“ ospevuje halu Ďuriš.

POZNATEĽNÍ AJ MIMO PALUBOVIEK

Zástupcovia klubu sa okrem tvrdej driny na tréningoch potia aj za počítačmi či mobilnými telefónmi. Reč je o sociálnych sieťach a reklame, na ktorú v B.S.C. rozhodne nezabúdajú.

„V tejto sezóne sa nám podarilo pozdvihnúť naše profily na sociálnych sieťach, pomocou ktorých sa snažíme osloviť odbovcov klubu, ale tiež dostať klub do povedomia. Prostredníctvom merchu, teda oblečenia s našim logom, sa snažíme o vizibilitu klubu mimo basketbalových paluboviek. Sme radi, že o náš merch

je záujem aj medzi bývalými hráčmi, ktorí takýmto spôsobom klubu pomáhajú,“ hovorí Ďuriš nadšene.

Mimo online prostredia je zas komunita podporovateľov a členov klubu prepájaná v rámci viacerých podujatí. „Počas letných mesiacov organizujeme denné letné tábory v priestoroch Tenisového klubu Matchball – letnú streetballovú ligu. Počas Dní Petržalky organizujeme na Dostihovej dráhe turnaj v 3x3 basketbale v rámci slovenskej Tour, ako aj mládežnícky turnaj. Po sezóne organizujeme neformálne stretnutia s hráčmi a rodičmi,“ menuje Ďuriš zoznam aktivít.

KAM SMERUJE DOTÁCIA OD SAMOSPRÁVY?

Ani B.S.C. nechýba medzi tradičnými prijímateľmi dotácií pre veľké športové kluby od petržalskej samosprávy. V roku 2023 bol klub podporený sumou takmer 20 000 eur.

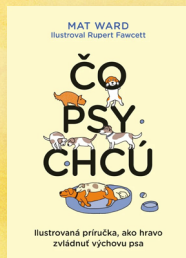
„Dotácie pre veľké športové kluby vnímame nadmieru pozitívne, je to veľká pomoc aj pre ostatné kluby v našej mestskej časti. V roku 2023 nám to výrazne pomohlo pokryť extrémny nárast cien energií. Vďaka tejto pomoci sme ostali prístupní širokej verejnosti, a tiež sociálne slabším skupinám. V minulosti sme príspevky využívali na prevádzku športovej haly Domkárska, ako aj na nákup tréningových pomôcok, respektíve dresov,“ uzatvára vysvetľovanie podpredsa klubu.

Klub sa venuje všetkým mládežníckym kategóriám. | Ivana Vrablová

Dávid Pavlík

„Teriéry často nadovšetko milujú energickú hru na preťahovanie sa, chrtý si vychutnávajú naháňačku a kólie sa tešia z húfovania ľudí ako... (dokončenie je v tajničke)“

Výhercom tajničky z čísla 1/2024 sa stáva **Ľubomír Bachman**.

Vo februárovej krížovke hráte s vydavateľstvom **Slovart** o praktickú príručku pre všetkých milovníkov psov od Matá Warda **Čo psy chcú**.

slovart

Držíme palce!

Pomôcky: Bro, YK, epikard, else, ás Megapond (zn.) Značka televízorov Ranná vlaha Čin, úkon Vnútri 3. časť tajničky Bez obleku															
Obyvateľ Moravy															
Ženské meno															
Asoc. stol. tenisu (skr.)			Dížoba			Citoslovce ľútosti			Balón, po česky						
Základná číslovka						Planétka			Značka fotoaparátov						
Popevok						Popravný majster									
Obchodná akadémia						Nazrel (hovor.)			Zvratné zámeno						
Autor: Blah.		Počnúc		Vnútri		Patriaci Ive		Eón, po česky		Citoslovce ľútosti		Opacha, ozruta		Umelecký výraz. tanec	
										Čes. republika (MPZ)					
2. časť tajničky												Dom		Zlúčenina jód	
Import												Tropický močiar. vták		Ind. jedovatý had	
		Priraďovacia spojka		Indium (zn.)						Cenina				Národný výbor (skr.)	
		4. časť tajničky								Zvyky				Patriaca Ivane	
Nitrid hlinitý						Prototyp								Rímska trojka	
						Pozerá (expr.)								Potrat (lek.)	
Akváriová ryбка								Značka žuvačiek						Avalista	
								Ženské meno (6.4.)						Avšak, no	
Blana na srdci (lek.)												Aleba (kniž.)		Chorobné zúrivosti	
														MOL Sýrie	
		Lúčny porast										Kryc. meno autora diela		EČV Malaciek	
		Cumle (hovor.)										Súzvuky tónov			
Kusy														Svetadiel	
														Alkánová skupina	
Žiaci odborného učilišťa								Akože						Trenčín (EČV)	
								Boxerská (skr.)						Inde, po anglicky	
Označenie diabet. výrobkov						Dvojité tkanina								Amer. Alp. Inštit. (skr.)	
						Ploché plavidlo								Mužské meno (5.12.)	
Levoča (EČV)				Opatrílo prikrývkou										Teraz	
				Spisová skr.										Vršky kopcov (maď.)	
Hovoril ekavsky								Yard (zn.)				1. časť tajničky			
		Nech, po česky										Červené farbivo			
						Označenie svetelného roku									

Odpovede zasielajte na e-mail noviny@petrzalka.sk do **23. februára 2024** v predmete správy so slovom Tajnička.
Zaslanie viacerých e-mailov nezvyšuje vaše šance na výhru.